

DARBININKAS

LV NO. 3

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY 13, 1970

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

JAV-Kinijos "flirtas" sujaukė Maskvos nuotaikas

Maskva. — Dėl Amerikos-Pekino "flirto" Maskvos nuotaikos gana sujauktos. Ypač dar todėl, kad derybos su Pekinu dėl santykių yra bent tuo tarpu gliauli įklimpusios.

Kuznecovas jau sugrįžo į Pekiną po trijų savaitių pertraukos, bet be pasienio karinių dalinių štabo viršininko, kuris jį lydėjo pirmą kartą ir kurs jam labai reikalingas, jei norima išpildyti kinų reikalavimą, kad pirmą reikia sutvarkyti ginčus dėl sienų, atitraukti iš pasienių kariuomenę, o tik paskui kalbėti apie prekybą, kultūrą ir panašius dalykus. Nuo to norėjo pradėti pasitarimus Maskva, bet Pekinas nesutiko ir derybos toje vietoje tebestovi įklimpusios.

Per tą laiką atėjo Washingtono linktelėjimai Pekino pusėn, apsisavininkavę pasitarimų atnaujinimu per Varšuvę esančius ambasadorius. Dabar jau yra žinia iš Japonijos, kad ir to krašto vyriausybė pasirengusi pradėti derybas su Pekinu, tik su sąlyga, kad jai nereiktų nutraukti santykių su Kinijos respublika Taiwanė.

Apie Varšuvos pasitarimų atnaujinimą buvo paskelbta Maskvos spaudoje, bet kartu, šalia buvo ilgas ir piktas straipsnis, puolęs Pekino valdžią už antisovietinius šmeižtus. Rusijos gyventojams norėta pasakyti, kad Pekinas yra apsigėręs karine psichoze ir dėl Rusijos neapkenčiamo yra pasirengęs net su imperialistine Amerika susidėti. Tai yra maistas vidaus rinkai, kuri rimtai nuogąstauja dėl "geltonųjų" pavojaus.

Pakalbėta ši kartą ir apie Maskvos turėtą sumanymą sunaikinti atominėmis raketomis Kinijos atominį ginklų gaminių ir bandymo įrengimus. Tik istorija papasakota iš kito galo — atvirkščiai. Rusija, girdi, tokių sumanymų negalėjusi turėti, bet kerštu Rusijai dega maoistai sugalvoję šmeižtą, kad suniekinę Rusijos taikos politiką. Rusijos žmonės iki šiol tos istorijos tikriausiai dar nežino, todėl jiems galima meluoti, bet Europos ir Amerikos spauda tą Maskvos sumanymą įtikinamai savo laiku įrodė. Ir Maskva iki šiol net kolijomosi žodžiu tos žinios nėra paneigusi. O gal jau ir Rusijos žmonės ką nors tuo reikalu nugirdo, kad pririekė tuo reikalu oficialiai užsiminti?

Kinijos respublikos prez. Chiang Kai-shekas gavo iš viceprez. Agnew užtikrinimą, jog už jo respublikos panaikinimą nebus perkami Kom. Kinijos - Amerikos santykiai.

Yablonskio nužudymas paskatins reformas unijas tvarkančiuose įstatymuose

Visi žino, kad kai kurių didžiųjų darbininkų unijų vadovybės dabar yra korupcijos lizdai. Vadovai gauna nepaprastai dideles algas, valdo didžiulius pensijų fondus, organizuoja specialius fondus politiniams unijų tikslams siekti. Iš jų eina pinigai į visas puses neva tam, kad į senatą ir atstovų rūmus būtų išrinkti darbininkų unijų politikai palankūs kandidatai.

Visa toji veikla yra nesuvaldoma, todėl nėra jokios abejonės, kad ir tam tikslui skiriamų pinigų naudojimas nėra suvaldomas, todėl čia gera dirva jų piktnaudžiavimui. Kas tik unijos tarpe pradeda ieškoti toje veiklos srityje teisybės, tas dažniausiai nukentės.

Organizuoja pagalbą Ibo genčiai gelbėti Supliuško Nigerijos civilinis karas

Londonas. — Atrodo, kad Nigerijos civilinis karas, prasidėjęs prieš 30 mėnesių vienos provincijos paskelbimu nepriklausoma valstybe ir pasivadavusia Biafra, eina greitai prie galo.

Centrinė vyriausybė pakėlė ginklų atsiskyrimui sutrukdyti, bet Biafros vadovybė sugebėjo gauti smulkių ginklų ir amunicijos pasipriešinimui palaikyti. Buvo daug bandymų karui sustabdyti, bet visi nepasisekė, nes centrinė vyriausybė nesutiko taikos derybių leidžiant Biafrai atsiskirti, ji Biafra nesutiko karo nutraukti kitaip, kaip leidžiant jai palikti nepriklausomą valstybę. Kadangi čia buvo vienos genties atskilimas nuo kitos, todėl Biafra nuo Nigerijos atskėlusios genties vadovybės iš svarbiųjų Afrikos vadų nepritamė ne pagalbos negavo. Gi negavo todėl, kad nenorėta sudaryti paskatinančio pavyzdžio šimtams kitų Afrikos genčių, kurios taipgi laukia sąlygų panašioms Biafros organizuoti.

Nigerija yra buvusi Anglijos kolonija, viena turtingiausių ir didžiausių naujosios Afrikos valstybių. Londonas rėmė centrinę vyriausybę ginklais ir už tai susilaukė daug priekaištų viduje ir užsieniuose. Kai Londonas buvo susvyravęs dėl ginklų davimo, proga pasinaudojo Maskva, davusi Lagosui sunkiųjų ginklų ir lėktuvų. Biafros oficialiai niekas nerėmė, bet vėliau paaiškėjo, kad per Gaboną ją parėmė ginklais Prancūzija.

Federalinė kariuomenė jau buvo užėmusi didelę Biafros dalį, neseniai vėl sustiprino karinę veiklą iš Rusijos gautomis patrankomis bei lėktuvais ir priartėjo prie paskutinio dar likusio Biafros didesnio miesto Owerri ir paskutinio Uli aerodromo.

Pereitą sekmadienį jau buvo žinoma, kad Biafros vadovybė išsisklaidė, o pats sukilimo iniciatorius ir valstybės galva gen. Ojukwu su žmona ir valdišku automobiliu persikėlė į Gaboną. Po to atėjo žinia, kad jis nusiskrido į Portugalijos salą Sao Tome taikos reikalu.

Pereitą savaitgalį vyko dideli pasitarimai Paryžiuje ir Londono

Prieš dvejus ar trejus metus dėl tokios veiklos buvo susidūręs teamsterių (visokios rūšies transporto darbininkai) unijoj. Jų buvęs vadovas šandien sėdi kalėjime už kitą nusikaltimą — už bandymą papirkti vieną jūrų kolegijos narį. Bet ta proga jis buvo teisiamas visai už kitą nusikaltimą ryšium su unijos pinigų naudojimu neteisėtiems tikslams. Šandien visuomenės ir valdžios dėmesio centre yra angliakasių unija, kurios reformoms nusiteikęs ir pirmininkas J. Yablonskis buvo ką tik nužudytas kartu su žmona ir dukterimi.

Yablonskis buvo senas angliakasis (jo tėvas angliakasis žuvo šachtos nelaimingame atsitikime), dasikasęs iki antraeilio

unijos pareigūno, o pereitą vasarą užsimanė būti unijos pirmininku, nes žinojo esant daug neteisėbių ir norėjo jas pašalinti. Apie jas jis plačiai kalbėjo angliakasiams rinkimines kampanijos metu. Sutraukė sąvą pusen daug šalininkų, bet nebuvo išrinktas. Jis buvo prasi-taręs, kad rinkimai buvo klas-tojami, apie tai buvo skundas Darbo departamentui, bet niekas nekreipė dėmesio. Yablonskis reformatorius šandien jau kapinėse, bet daug kas unijoje mano, kad jis buvo ne die-nos politikierius, bet nuoširdus pasiryžėlis šalinti iš unijos įsi-senėjusias nedorybes.

Toks balsas angliakasių unijoje pasigirdo pirmą kartą, nes niekas nebūtų drįsęs taip kal-bėti John Lewis esant gyvam. J. Yablonskis apsisprendė veikti Lewis mirus, bet už drąsą gavo į galvą visą sauja kulku nak-ties tamsai žudikus dengiant.

— Britai gavo užtikrinimą iš penkių Bendrosios Rinkos narių, kad bus susilaikyta nuo politinių Europos klausimų sprendimo tol, kol nebus pra-sidėję pasitarimai dėl Anglijos priėmimo į Bendrąją Rinką. Tie pažadus davė penki nariai yra: V. Vokietija, Italija, Belgija, Olandija ir Liuksemburgas.

— Kuba ir Rusija pasikeis radijo ir televizijos programomis per dviejų krypčių satelitinę komunikacijos sistemą. Havanaje rusai pastatysią stotį signalams priimti ir išsiųsti. Iš-eitų, kad Havanai bus prieina-mas rusų komunikacijos sateli-tas. Štai kodėl Maskva nesuti-ko prisidėti prie Amerikos or-ganizuotos tarptautinės komu-nikacijos sistemos satelitų pagal-ba, išsisukinėdama, kad nori ir savo sistemą suorganizuoti.

Lenkijos žydai telkias Danijoje, Švedijoje

Žydų emigracija iš Lenkijos 1969 metų gale pasiekė gana didelius skaičius. Tik kiek stebina, kad tie žydai vengia Izraelio, bet dauguma sustoja Danijoje ir Švedijoje, kur jiems teikiama pirmoji globa yra sve-tinga.

Danijoje pirmoji jų sustoji-mo vieta yra tam reikalui tin-kamai parengtas laivas Kopen-hagos uoste (patogiai gali apsi-gyventi iki 200 šeimų). Švedijoje jie sustoja daugiausia pie-tinės pakrantės kurortiniuose miesteliuose.

Emigracija prasidėjo po 1968 metų studentų riaušių ryšium su antisionistine kampanija. Valdžia dėl tų riaušių apkaltino žydus profesorius, kurie tariamai tiems studentams prikišė klaidingų idėjų. Tada žydams buvo patarta iš Lenkijos trauktis. Daug žydų profesorių ir ki-tokių intelektualų nebeteko vie-tų kompartijos ir valstybės apa-rato didžiausią išvykstančių skaičių. Atvyksta visi gerai ap-jungę, bet be pinigų, nes lenkiški zlotai užsieniuose ne pi-nigas.

Danijos ir Švedijos vizos da-linamos Varšuvoje ir Vienoje. Iki 1969 galo buvo leista iš-duoti iki 7,000 vizų.

Kiekvienas išvykstantis žydas turi sumokėti Lenkijos iždai 5,000 zlotų už leidimą išvykti. Visas turtais tenka valdžiai tuo atveju, jei išvyksta visa šeima.

Buvo bandyta skatinti tuos lenkų žydus vykti Izraelin, bet iki šiol jokie paraginimai ne-padėjo. Ateinantį pavasarį Ame-rikos žydų atstovai bandys vėl juos ta kryptimi pasukti.

Danai ir švedai bandys juos integruoti į savo gyvenimą, to-dėl rengia kursus kalbai išmok-ti, ieško jiems darbo ir butų. Danuose yra net sumanymas suorganizuoti kompaktiškai in-tegruotą žydų koloniją.

Prancūzų visuomenė ir spauda prieš naujus valdžios santykius su Libija

Paryžius. — Ta prekyba taip garsiai buvo išreklamuota, kad Prancūzijos vyriausybė turėjo nors pro labai sučiauptas lūpas išspausiti prisipažinimą, kad susitarė su Libija dėl Mirage lėktuvų pardavimo. Tai tie patys lėktuvai, kuriais ginkluota Izraelio aviacija ir kurių Prancūzija nebeparduoda Izraeliui, nors už 50 tū lėktuvų seniai vi-si pinigai sumokėti ir lėktuvai seniai laukia išvežami.

Tas Prancūzijos žygis susi-lauks didelės audros namie ir užsieniuose, nes niekas neabe-joja, kad tie lėktuvai perkami ne Libijai, bet Egiptui. Tai bus Libijos parama arabų karui prieš Izraelį. Nebus reikalo tų lėktuvų nė Egiptan gabenti, nes ten jiems nesaugu. Jie bus "apgvydinti" amerikiečių ge-rai įrengtoji prie Tripolio esan-čioj Wheelus aviacijos bazė, iš kurios jie priversti pasitraukti iki birželio 30. Yra net gandų, kad ir prancūzai ta baze su-interesuoti ir galėsia prie jos administravimo prisidėti po a-merikiečių pasitraukimo. Iš tos bazės aviacija gali tiesiog puld-nėti Izraelį, nebūtinai sustoji-mas Egipte.

Visi reikalai ta kryptimi pa-krypo nuo pereitų metų rug-sėjo mėn., kada Libijos valdžią pagrobė Nasserio užantyje ara-

bišku nacionalizmu sušildyta jaunų karininkų grupė. Kairo kurstomi ir diriguojami jie tuo-jau išspaudė iš bazių anglus ir amerikiečius ir, pamiršę apie sa-vo krašto žmonių reikalus, visu glėbiu ir su visais iš naftos gau-namais pinigais puolė prie tų arabų vadų, kurie nori sunai-kinti Izraelį. Nepasisekusioj ara-bų vadų karo konferencijoj jie pirmieji pasisiūlė su pinigine pagalba, nors daug už juos tur-tinęs pinigais ir gyvenimo patirtimi Saudi Arabijos kara-lius jos nesutiko duoti naujos arabų armijos ginkluoti. Libi-jos revoliucinė tarybą dabar su-daro 1 pulkininkas, 9 kapito-nai ir du leitenantai.

Prancūzijos spauda su Le Monde priešaky ta valdžios pre-kybą pasmerkė.

Paryžius aiškinosi Washingto-ne, kad ne visi lėktuvai bus vienu kartu duoti, kad sutarty įrašyta, jog jie negalės būti ki-tam kraštui perleisti, kad jie ka-rinio balanso Vid. Rytuose ne-pakeis. Visa tai yra negarbin-gas išsisukinėjimas, kitų ir sa-vo tautos apgaudinėjimas. Ji prancūzai ši kartą yra rimtai užsidedę pykti, nes jie mano, kad tai yra Prancūzijos garbės suteršimas. Nemažesnę priežas-tis ir ta, kad prancūzai, pasiro-dė, turi didelių simpatijų ne a-rabam, bet Izraeliui.

Politisnis klimatas auto katastrofos byloje palankus sen. Kennedy

Edgartown, Mass. — Plačiau-siai pasaulyje apkalbėtos auto-katastrofos priežasčių tyrinėjimas vyko pereitą savaitę ketu-rias dienas gražioj Martha's Vineyard saloj prie Massachu-setts krantų. Tyrinėjimo tiks-las — ištirti, ar pakaltintinas se-natorius E. Kennedy už tai, kad prieš šešis mėnesius (1969 lie-pos 18 naktį) jo automobilis nu-krito nuo mažai naudojamo til-tuko tarp dviejų salų ir prigirė su juo kartu automobilyje bu-vusios jauna ir graži Mary Jo Kopechne, abiejų senatorių Kennedžių artima bendradar-bė.

Prieš tai sen. Kennedy advo-katai pasirūpino, kad valstijos aukščiausias teismas nuspręstų, jog liudininkų apklausinėji-mas vyktų prie uždary durų — be publikos ir be spaudos at-stovų stebėjimo. Ir tai buvo, mūsų manymu, sen. Kennedy didžiausia taktinė klaida. Ką jis slepia?

Pirmasis apklausinėtus liu-dininkas buvo pats sen. E. Ken-nedy, tą naktį vairavęs savo au-tomobilį. Pirmą kartą jis turė-jų prisakdintas pasakyti, kodėl jis nuvažiavo tuo, o ne kitu ke-liu ir kodėl tik devyniom va-landom prasilinkus nuo katastro-fos jis pranešė policijai apie į-vykusią nelaimę.

Be sen. Kennedy, dar buvo apklausti kiti 26 liudininkai, ku-rių tarpe buvo visi tos nak-ties pasilinksminimo dalyviai, jo giminaičiai ir artimi bendradar-

biai. Iš už anapus uždary durų plito gandas, kad naujos svar-besnės medžiagos tie apklausi-nėjimai nedavė. Nors ir taip bū-tų, sen. Kennedy dar nėra iš-teisintas. Jo kaltė ar nekaltu-mas (surinktu duomenų pras-me) paaiškės ryškiau tik tada, kada apklausinėjimus pravedęs teisėjas James A. Boyle su-rašys savo pranešimą ir pada-rys išvadas. Liudininkų parody-mai surašyti į 765 puslapius.

Bet atrodo, kad politinis kli-matas palankus sen. Kennedy. Tyrinėjimų reikala iškeles dis-trict attorney E. Dinis nemano, kad jis būtų priverstas perkelti tyrinėjimą į grand jury. Čia at-simintina, kad Dinis šį rudenį, jei sieks kito tarnybos termi-no, turės būti tame pačiame de-mokratų sąraše kartu su sen. Kennedy rudenį įvykstančiuose rinkimuose. Nors jis ir kalba, kad norėtų įkisti sen. Kennedy į kalėjimą, bet spaudai pareiškė kad rudenį balsuos už sen. Kennedy.

Nemanoma, kad ir dabar a-tostogaujanti grand jury pati imtųsi iniciatyvos iš naujo ty-rinėti sen. Kennedy bylą, nes jos vadovui pranešta, kad jis tokios iniciatyvos teisės neturi. Kad grand jury galėtų tyrinėji-mą perimti, reikia bent vienos iš trijų teisiųjų institucijų suti-kimo. Kas gi imsis tokios ini-ciatyvos tokiu laiku, kada sen. Kennedy yra kandidatas per-rinkimui naujam terminui?

Šia proga paleisti gandai (jau nebe pirmą kartą), kad Mary Jo Kopechne tėvai reikalauja iš sen. Kennedy kompensacijos už jų dukters paskandinimą. Gan-dai greičiausiai tikri, tik nelauk-tina, kad tas reikalas būtų tvar-komas per teismą — jis bus sutvarkytas tyliai privačiai, nes Kennedy šeimai pinigų klau-si-mas nesudaro problemų.

Spaudos atstovų buvo prisi-rinkę ne tik iš Amerikos, bet ir iš Europos, bet jie galėjo re-gistruoti tik tai, kas praėjo ro-teismo duris. Šiaip jau jie poli-tikavo susėdę metodistų bažny-čios pusrūsyje ir girkšnojo ka-vą nuobodoliui išblaškyti. Uždir-bo tik moterys, kurios tą kavą virė. Išalkusiai skaitytojų mi-niai korespondentai negalėjo sukombinuoti jokių sensacijų.

Anglijos premjeras Wilsonas ir Nigerijos prez. Gowon vieno susitikimo metu anglam bebendant likviduoti civilinį karą. Anglijos vyriausybė dabar mano, kad jos vesta politika buvo teisinga, todėl laimėjo. Ji rėmė Nigerijos federaciją, bet ne skaldymąsi gentimis.

Jungt. Tautos ir komunistai, Vokietija ir Lenkija

ir kiti klausimai, kurie patraukia skaitytojų dėmesį

Tarp spaudos iškarpu, kurias mūsų skaitytojai paskutinėm dienom atsiuntė redakcijai, su stojam prie keleto svarstancijų politinius klausimus. Iškarpos parodo, kokius klausimus mūsų skaitytojai randa dėmesio vertus ir žinotinus.

J. TAUTOS IR KOMUNISTAI: vaikam skirtais pinigais rėmė Castro

V. B. atsiuntė atspaudą iš The Review of the News, kuriame kalbama apie J. Tautų padalinį UNICEF (United Nations Internat. Childrens Emergency Fund). Atspaudas faktai rodo, kaip tame fonde reikiama komunistų įtaka paskirstant pinigus ar duodant užsakyms.

Idemiausia, kad kalėdinius atvirukus šis fondas užsakinėjo dailininkam komunistam. Faktus mini nuo 1957, kada buvo užsakyta Hans Erni, kuriam dėl komunistinės veiklos 1950 buvo neduota viza į Ameriką. Sumini visa eilė kitų dailininkų komunistų pavardžių. Nors kalėdos yra religinė šventė ir nors komunistai prieš religines tradicijas kovoja, bet kalėdinius atvirukus imasi piešti. Žinoma, už tai gauna gerus pinigus.

Atspaudas taip pat mini, kad fondas pinigų skiria ir ne vaikams. J. Tautos savo karinei ekspedicijai Katangoje iš fondo "pasiskolino" 10 mil. Kubą pamus Castro, fondas pasiuntė 170,000 "sveikatos reikalams", po poros metų vėl pasiuntė 125,000 sunkvežimiams ir jų dalim užpilkiti.

Fondas 1961 turėjo 575 tarnautojus. Tais metais jis skyrė šalpos reikalams 25,000 dol. Tuo tarpu tais pat metais Catholic Relief Service skyrė 125 mil. nors jame tedirba 130 tarnautojų.

Pažymėtina, kad fondo pirmasis pirmininkas buvo Ludwig Rjachman, Lenkijos komunistas. Kai 1957 senato komisija pakvietė jį liudyti apie jo ryšius su Alger Hiss, jis iš Amerikos dingo.

VARSUVA IR BONNA: kas jom kluvo susikalbėti?

A. K. atsiuntė Rheinischer Merkur, CDU laikraštį su informacija apie prezidento kalbą, kuria jis paminėjo antrojo pasaulinio karo pradžią — Lenkijos užpuolimą. Laikraštis kreipė dėmesį, kad prezidentas palietė tik vieną pusę Stalino-Hitlerio 1939 rugpjūčio 23 dienos sutarties, kuria jie pasidalino įtaką sferom rytų bei vidurio Europą — prezidentas tekalbėjo apie nusikaltimus Hitlerio,

kurio agresija pirmiausia palietė Lenkiją. Anos "nacional-socialistinės avantiūros" padariniai dar nesą baigti — vokiečių tauta suskaldyta, Berlyno miestas padalytas tarp Rytų ir Vakarų blokų. Tie klausimai nebus išspręsti, — sakė Heinemannas, — jei mes nesusiprasiame su kaimynais. Tokio galimo susipratimo pavyzdžių priminė sprendimą vakaruose — Elzaso atidavimą Prancūzijai.

Iš atpasakojimo matyti, kaip prezidento kalba slubuoja nauju idealizmu, kada jis siūlo "moksliškai tyrinėti tautos klausimą". Slubuoja faktų netikslumu, nes Lenkija nebuvo pirmoji auka — prieš tai buvo Austrija, Čekoslovakija, Lietuva (Klaipėdos kraštas). Bet Rheinischer Merkur kreipia dėmesį į vienašališką kaltininkų nurodymą ir dėl to neteisą sprendimą apie Varšuvos-Bonos susipratimo galimybes. Lenkijos ir Vokietijos sienų reikalas — rašo laikraštis — priklauso ne nuo Varšuvos ir Bonos, bet nuo Maskvos. "Net jei Lenkija norėtų atiduoti Vokietijai Stettiną ir už tai meliau imtų Karaliaučius, tai ir to negalėtų padaryti be Maskvos pritarimo."

"Ne Bonna, bet Maskva ligi paskutinės valandos užsispyrusi laikosi 1939 pasidalinimo sąmokslu, kuriuo Stalinas nuo Lenkijos atsiplėšė 201,000 kv. km., pastumdamas Lenkiją į vakarus. Nors Lenkija gavo vakaruose rytinės Vokietijos 100,900 kv. km., bet ji vis tiek tapo mažesnė 73,000 kv. km., maždaug Bavarijos plotu. Tuo padalinimu Kremlius sau garantavo "nesantaiską tarp Lenkijos ir Vokietijos".

"Nuo 1939 Maskva prisijungė rytų Europoje viso 491,162 kv. km., o dabar, siūlydama "Europos saugumo sutartį", siekia, kad jai būtų pripažinti po antrojo pasaulinio karo jos naujai sudaryti faktai. "Nelemta Hitlerio dvasia valdo ne Bonną, bet Maskvą". Kai socialdemokratų vyriausybė sutinka kalbėtis dėl Oderio-Neissės sienos pripažinimo ir lygina tai su Elzaso atidavimu Prancūzijai, tai Rheinischer Merkur palyginimą atmeta. "Dabartinės sienos tarp Lenkijos ir Vokietijos iš anksto pripažinimas tegali duot padėti, kuri niekad nebus panaši į Elzaso priskyrimą prie Prancūzijos, įvykusį prieš 20 metų. Kaltė dėl to priklauso ne Bonnai ir ne Lenkijai, bet Krem-

liaus valdžiai, ligi šiol tebekabančiai viršum rytų Berlyno ir Varšuvos".

Tai šaltas vanduo Vokietijos soc. demokratų politikai rytuose — prezidentas ir kancleris yra abu soc. demokratai.

SOVIETAI IR SUOMIJA: priminimas, ką reikė sutartys su Sovietais.

A.K. atsiųstas vokiečių ita-kingas laikraštis Die Welt lapkričio 22 priminė (sąmoningai ar nesąmoningai) kaip tik tuo laiku, kai Helsinki nuo lapkričio 17 pradėtos derybos tarp Maskvos ir Washingtono, kad prieš 30 metų lapkričio 30 dienos pirmoji auka — prieš tai buvo Austrija, Čekoslovakija, Lietuva (Klaipėdos kraštas). Bet Rheinischer Merkur kreipia dėmesį į vienašališką kaltininkų nurodymą ir dėl to neteisą sprendimą apie Varšuvos-Bonos susipratimo galimybes. Lenkijos ir Vokietijos sienų reikalas — rašo laikraštis — priklauso ne nuo Varšuvos ir Bonos, bet nuo Maskvos. "Net jei Lenkija norėtų atiduoti Vokietijai Stettiną ir už tai meliau imtų Karaliaučius, tai ir to negalėtų padaryti be Maskvos pritarimo."

Sovietai turėjo 30 divizijų ir 800 lėktuvų. Suomiai tegalėjo pastatyti silpnai ginkluotas 10 divizijų, 7 brigadas ir 150 lėktuvų. Siom nedidelė jėgom maršalas Mannerheimas sudavė pradžioje tokius smūgius raudonajai armijai, kad užsisis nustebo. Stalinas pamatė, ką reikė raudonosios armijos kari-ninkų "valymas". Paskubom bu-

vo paskelbta "reabilitacija", ir karininkus iš kalėjimų pasiuntė į frontą. Tik 1940 vasario mėnesį per užšalusias pelkes ir Suomijos įlanką raudonoji armija tegalėjo surengti masinę invaziją.

Die Welt priminė tikrąją tos agresijos priežastį: Suomija turėjo virsti auka slapto Stalino ir Hitlerio sutarties, pasirašytos 1939 rugp. 23. Suomija turėjo būti tokia auka kaip Estija, Latvija ir Lietuva. Skirtumas tebuvo tas, kad pastarosios kapituliuo prieš Sovietų ultimatumą. Suomija jį atmetė ir agresijai pasipriešino. Pasirašant 1940 kovo 12-13 taikos sutartį, Suomija prarado dalį teritorijos, bet nepriklausomybė — sako laikraštis — savo kariuomenės pasipriešinimo dėka Suomija išlaikė.

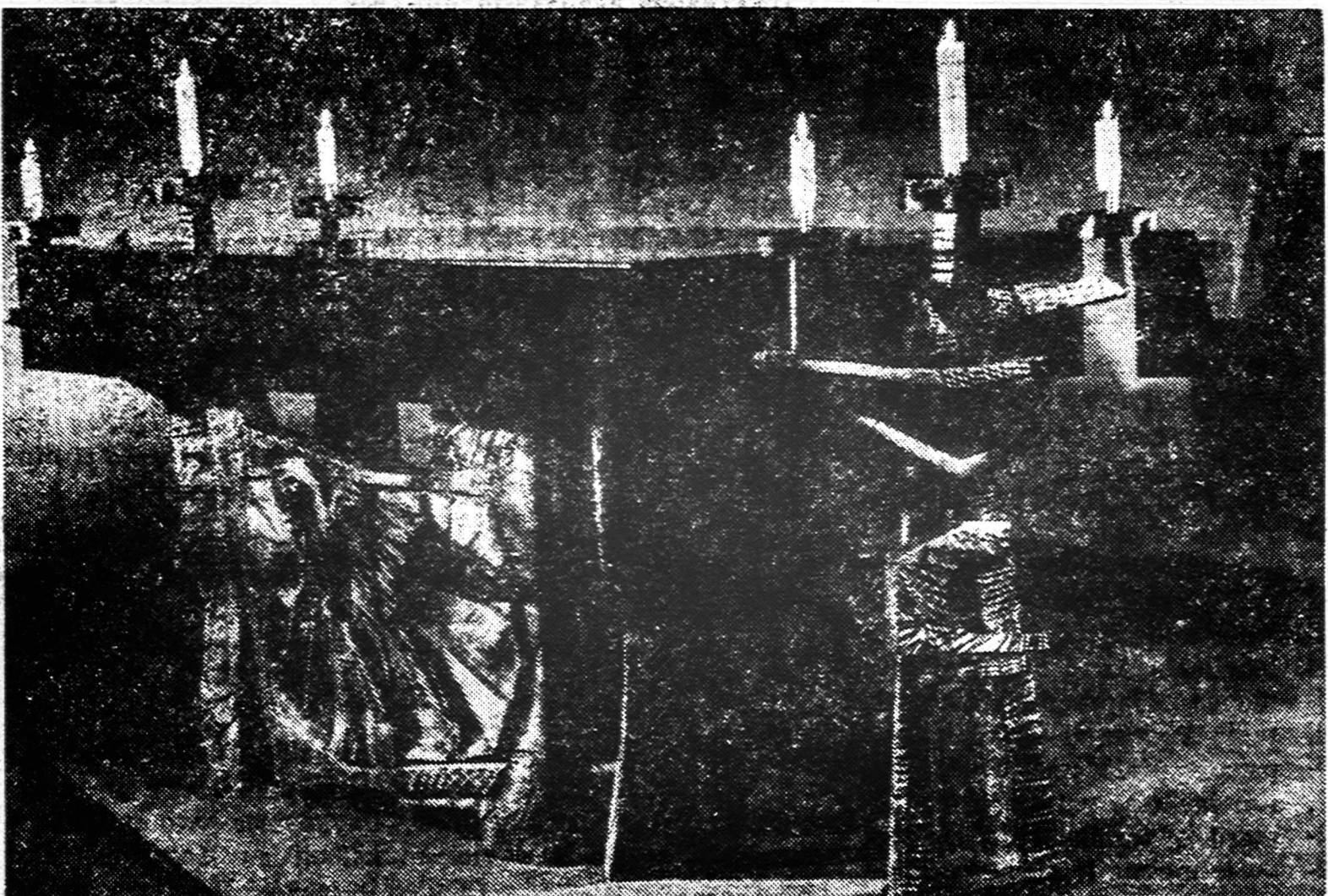
(Čia tenka pridėti, kad tada Sovietų Sąjunga buvo išmesta iš Tautų Sąjungos. Bet sudraudė jos Tautų Sąjunga nesiėmė nė tokių priemonių, kaip buvo ėmusi prieš Italijos agresiją Etiopijoje. Dabar Tautų Sąjunga įpėdinis Jungtinės Tautos

neparodė jokios reakcijos prieš Sovietus, kai jie pasiuntė tankus į Vengriją, Čekoslovakiją. Tai padarė Sovietus rašytis sutartis ir jas laužyti, kada bus jiems patogiu. Neturės dides nės vertės ir galima sutartis, dėl kurios Amerika ir Sovietai derybas pradėjo tame pat Helsinky).

ŽYDAI APIE SAVE

Jewish Press gruodžio 16 - sausio 1 skundėsi augančiu Amerikoje antisemitizmu. Negrų protegavimas einas su skriauda žydams. Esą New York City universiteto kancleris dabar esąs Bowster, žydas, bet po jo tikriausiai bus negras.

Žydų padėtis Amerikoje lyginama su žydų padėtimi Vokietijoje: "Ironiška, bet keista paralelė yra tarp šios dienos Amerikos ir 1920 metų pradžios Vokietijos. Šiandien žydai yra vadovaujančiose pozicijose visose profesijose — mene, muzikoje, literatūroje, teatre, filme, mažmenų prekyboje ir t.t., bet ne mūsų valstybės korporacijose. Žydų nėra General Motors, Ford, American Tel. and Tel., International Telephone and Telegraph ar kurioje iš didžiųjų bankinių įstaigų".

Sv. Kazimiero lietuvių bažnyčios Worcester, Mass., didysis altorius. Bažnyčią naujai išdekoravo dail. V. K. Jónynas. Nuotr. V. Maželis

KIEK MOKYKLŲ IR MOKINIŲ OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Rusai savo valdomuose plotuose visur viskuo apsirūpina: ir Lietuvoj dabar jie turi ir laikraščius savo kalba, ir teatrą, filmus ir visus kitus be-veik vien tik rusiškais maitina, periminėja iš Maskvos televi-

zijos programas, ir, žinoma, turi visur prisisteigę rusiškų mokyklų savo vaikams.

Niekam jie tuo pačiu neat-silygina. Pavyzdžiui, lietuviai, savo ar ne savo noru pasitraukę "už respublikos ribų", nieko lietuviška nebeturi. Net ir prie gudų priskirtuose lietuviškuose kaimuose — kur pats Vilnius beveik ranka pasiekt — apie jokias lietuviškas mokyklas nėra nei kalbos. Netgi ži-maninė "Tiesa", sako, esą sun-ku gaut...

Vieną išimtį šioj savo politi-koj Maskva yra padariusi, ir ta išimtis padaryta Lietuvoj, tik ne lietuviams, o lenkams. Len-kai Lietuvoj turi ir spaudos lenkų kalba, ir mokyklų.

Išidėmėtini yra bendrojo la-vinimo mokyklų ir jose besimo-kančių mokinių skaičiai paskirs-tyti pagal dėstomąją kalbą to-se mokyklose. (Yra tik dvejų metų amžiaus duomenys, bet pastaraisiais metais žymių pa-sikeitimų toje srityje nebuvo. Zr. "Lietuvos TSR ekonomika ir kultūra-50". Leidykla "Sta-tistika", Lietuvos skyrius, 1967.)

Iš viso mokyklų (pradinių, aš-tuonmečių ir pilnų vidurinių, t. y., vienuolikmečių) — 3,957, o mokinių jose 496 tūkstančiai.

Iš tų 3,957 mokyklų 143 yra mišrios, būtent: 63-jose yra lie-tuviškos ir rusiškos klasės, 20- yje — lietuviškos ir lenkiškos, 34-jose — tik rusiškos ir len-

kiškos, o 26-se — lietuviškos, rusiškos ir lenkiškos.

Visos kitos mokyklos yra vie-nakalbės, būtent: 3501 lietuviš-ka, 113 rusiškų, 200 — len-kiškų.

Iš 496 tūkstančių mokinių lie-tuviškai mokėsi 412 tūkstan-čių, arba 83 nuošimčiai, rusiškai — 62 tūkstančiai arba 13 nuošimčių, o lenkiškai — 22 tūkstančiai arba 4 nuošimčiai.

Kadangi čia kalbama apie mo-kinius, kurių daugumas įeina į privalomojo mokymosi katego-riją, tai būtų galima spręsti, kad ir gyventojų pasiskirsty-mas tautybėmis turėtų būti maž-daug tokios proporcijos. Tačiau reikia turėti galvoj, kad dėl į-vairių sumetimų ar aplinkybių kaikurie tėvai leidžia vaikams ne į savo šeimos kalbos mokyklą: yra kaikuri ir lietuvių rusiško-se ar lenkiškose mokyklose, pa-sitaiko ir atvirkščiai. Be to, statistikoje nenurodoma, ku-riais iš tų mokyklų lanko žydų ir kitų tautinių mažumų vaikai.

Pastebėtina, kad lietuviškai besimokančių mokinių nuošim-tis per 12 metų (nuo 1955) pasiliko pastovus (83), lenkų sumažėjo nuo 6 iki 4, o rusų pakilo nuo 11 iki 13. (Elta)

— Amerikos sveikatos įstai-gos pradės tikrinti anglų su-rinktas žinias, kad kai kurios gimdymų kontrolei naudojamos piliulės labai sustiprina kraujo krešėjimą, todėl jų vartojimas turėtų būti uždraustas.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30½ Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. ŠALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pway Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Šutelia garbingas laido-tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-con-ditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; EV 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Mo-derni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Faruosiamos gar-bingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia sermenims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiaja-me New York, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gynybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpil-dymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šešta-dieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, par-davimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valsty-bės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prie-naama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovmos užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užkite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (ga-li vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 95.7 sekma-dienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų melodijų radio valanda iš WMZK-FM sto-ties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY COMPANY

Aluminum Combination Windows and Doors

Jalousie Windows Aluminum Awnings

600 RIDGEWOOD AVE. Brooklyn, N.Y. 11208

Allen R. Shipley

DEXTER PARK PHARMACY

Wm. Anastasi, B.S.

77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street)

Woodhaven, N.Y. 11421

WE DELIVER Michigan 2-4130

CHICAGO

Litas Investing Co., Inc.

Čikagoje

kviečia apsisiti gražiame, moderniame

LITO B-vės administruojamame

O' HARE CONGRESS INN

3010 N. Mannheim Rd., Franklin Park, Illinois 60131

Telef. 455-4300

Viešbutis yra arti O'Hare Airport. Transportacija iš aero-dromo į viešbutį veltui. Didelė 500 vietų salė ir keturios mažesnės salės yra labai tinkamos konferencijoms, suva-žiavimams, vaišėm. Apšildytas baseinas, dideli ir moder-nūs kambariai, restoranai.

New Yorko apylinkėje smulkesnė informacijom gauti prašome kreiptis į

LITAS SERVICE CORPORATION

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522

Niagaros krioklys žiemą

Nuotr. V. Maželis

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCIS FATHERS
Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$9.00 — Subscription per year \$9.00
Laiskrastis tvarko REDAKCIJOS KOMISIJA.
Stralpenius ir korespondencijos redakcija talso savo nuodžiū. Nenaudoti atsiliepimai
sąuomi ir gražiniai autoriams prašant. Pavardė pasirašyti atsiliepimai nebūtinai
nėra redakcijos nuomone. Už atsiliepimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Rūpestis dėl žmogaus be Dievo

Popiežius Paulius kalėdi-
nėje kalboje pasisakė apie šian-
dieninį žmogų, kuris garbina
humanizmą, žmoniškumą, bet
tylomis apeina Dievą. „Šiandien
jis norėtų — sakė popiežius —
apie kalėdines nuotaikas — šven-
tę gimimą žmogaus — ne to, ku-
riame žodis tapo kūnu, ne Jė-
zaus, kuris atėjo kaip mūsų iš-
ganytojas, mokytojas ir brolis,
— bet to žmogaus, kuris pats sa-
vę išganytų, žmogaus, kuris pro-
gresuotų savo paties išmintimi
bei jėgom, žmogaus, kuris bū-
tų pats sau tikslas“.

Tolesniuose žodžiuose įspėjo:
„Be Kristaus nėra tikro huma-
nizmo“. Įspėjo, koki pavojai ei-
na iš humanizmo be Kristaus:
esą be krikščioniškos dvasios
žmogiškosios vertybės gali de-
generuoti, virsti piktybėmis ir
savo svoriu prislėgti aną žmo-
gų, tapusių milžinų; esą be krikš-
čioniškos šviesos žmogui pri-
trūksta galios susivokti verty-
bių hierarchijoje.

Laikraštinėje skiltyje neįma-
noma apžvelgti kalbamo „Dievo
mirimo“ ir „žmogaus gimimo“
istorinės eigos nei to žmogaus,
kurį popiežius Paulius šiuo tar-
pu pavadino žmogum milžinu,
tragikos. Platų tos eigos vaiz-
dą galima rasti mūsų filosofų
raštuose (dr. J. Girmaus „Žmo-
gus be Dievo“, dr. A. Macelinos
eilė straipsnių ir paskutinė kny-
ga „Sowjetische Ethik und
Christentum“). Čia teįmanoma
kreipti dėmesį į kasdienybėje
pastebimus ženklus, rodančius
popiežiaus žodžių aktualumą, ro-
dantį žmogų milžiną, jau tiek
savo paties padarinių pris-
legta, kad jis šauktė ima šauk-
ti.

*

Šauksmus vieną per kitą gir-
dim diena iš dienos. Šauksmus
dėl žmoniškos atominio sunaik-
nimo grėsmės; dėl gresiančio
gyventojų pertekliaus, kurio ne-
pakelsianti mažoji žemė pla-
neta, nes jau dabar ištisi kraš-

tai stokoja maisto, buto; šauks-
mus dėl nevaisingų pastangų
pašalinti karus, pavergimą, iš-
naudojimą ir augančią neap-
kantą taro rasių, tarp generaci-
jų, tarp kontinentų: dėl nevai-
singų pastangų pašalinti nesau-
ti gimimą žmogaus — ne to, ku-
riame žodis tapo kūnu, ne Jė-
zaus, kuris atėjo kaip mūsų iš-
ganytojas, mokytojas ir brolis,
— bet to žmogaus, kuris pats sa-
vę išganytų, žmogaus, kuris pro-
gresuotų savo paties išmintimi
bei jėgom, žmogaus, kuris bū-
tų pats sau tikslas“.

Šauksmai apie eršmes girdi-
mi tais metais, kada žmogus
milžinas atšventė savo triumfą
— atsiplėšęs nuo žemės trau-
kos, savo koja imynę pėdas
mėnulio paviršiuje.

Zymėtina net, kad šauksmai
dėl grėsmių daug daugiau gve-
nima nei anuo triumfu ir kitais
technologijos laimėjimais.

Tie šauksmai sugrąžina galvo-
janti žmogų prie popiežiaus i-
spėjimo, kad žmogus milžinas
savo išmintimi bei jėgom ne-
įstengė virsti žmoniškos išganyto-
ju ir išgelbėti nuo anų grėsmių
baimės.

*

Yra ženklų taip pat, kad mū-
sų dienom tarp mintytojų auga
skaicius tų, kurie iš kitos pu-
sės prieina prie tos pačios išva-
dos, kad visas žmogaus genia-
lumas nestengia pašalinti minė-
tų grėsmių, politinių ir ekono-
minių krizių, nes visų krizių
priežastis esanti paties žmogaus
krizė: jo perdėtas individualiz-
mas, atitolimas nuo jo artimo ir
nuo jo aplinkos kūrinijos. Žmo-
gus turis pajauti, kad savi-
naudiškas kūrinijos (oro, van-
denų, žemės turtų) iš-
naudojimas taip pat esanti nuo-
dėmė, nes iškreipia santykius
tarp žmogaus ir jo aplinkos kū-
rinijos.

Tos krypties (ekologijos) min-
tytojai ši mėnesį renkaši Chi-
cagon savo minčių paversti są-
jūdžiu. Jų dvasią išreiškė vienas
jų siūlymu moderniuoju glo-
bėju imti 13 šimtmečio šventąjį
— Pranciškų iš Asyžiaus, kuris
savo santykius su žmonėmis ir
kūrinija grindė meile.

Keista Izraelio valstybė: nuo
pat savo gyvavimo pradžios
skelbiasi esanti laicistine, ta-
čiau neturi konstitucijos. Jos
konstitucija yra Senasis Testa-
mentas. Neturi civilinės santuo-
kos. Kas tuokiasi, turi eiti pas
rabina. Dėl to nėra galimos in-
terkonfesinės santuokos. Suba-
ta (šeštadienis) yra šventa die-
na: nėra traukiniai, neplaukia
laivai, neskrenda lėktuvai. Net
ir viešosios transporto priemo-
nės tą dieną ilsisi. Restora-
nuose ir viešbučiuose skelbi-
mai prašo nerūkėti. Ta dieną
valgomai valgiai yra išvirti iš va-
karo, nes subatoje draudžiama
virti. Subatoje uždaryti kinai,
teatrai ir kitos pramogos vie-
tos.

Religinei žydai ne tik patvs
laikosi šiu nuostatų. bet ir dik-
tuoja juos visam viešajam gyve-
nimui. Valstybė, skelbdama
laicistinę, pasiduoda religingų
žydų įtakai, kuri yra daug di-
desnė, negu politinis religingų
jų svoris. Neseniai paleistame
Izraelio parlamente religinės
grupės turėjo tik 17 atstovų
(12 procentų balsuotojų), pasi-
dalinusius į 3 partijas. Visi aukš-
čiau suminėti varžymai ir drau-
dimai eina iš normų, kurias nu-
stato „Tora“ (Sv. Rašto komen-
tara) ir yra pasekmė dvigubo
Izraelio veido: savarankės, ne-
priklausomos valstybės ir mis-
tinio hebraizmo centro.

Nukirptos moterys

Tikėjimo dalykai yra labai
komplikuoti. Liaudyje yra įvai-
rių jų praktikavimo laipsnių.
Pacioje viršūnėje yra „dati“
(ortodoksai). Jie yra visiškai iš-
sijungę iš civilinio gyvenimo.
Nebalsuoja, nes nepripažįsta
valstybės. Laicistinė valsty-
bė, jų manymu, yra kliūtis Sv.
Rašto skelbiamam Mesijo atėjimui.
Tačiau jie turi didelės dvasinės
įtakos Izraelio gyventojams.

„Dati“ gyvena daugiausia
drauge getuose, nešioja ilgus
juodus chalatus; ilgi plaukai su-
sukti į sruogas, ant galvos meš-
kos kailio keturė. Kadangi jie
nepripažįsta valstybės, tai nelei-
džia vaikų į mokyklas ir atsis-
ako tarnauti kariuomenėje. Jų
moterys skuta galvas, pagal Se-
nojo Testamento įsakymą, ir
pridengia jas juodais šalikais.
Jos nešioja beveik vienuoliškus
drabužius: ilgus sijonus, juo-
das storas kojines.

Dvigubas Izraelio veidas

Sv. Raštas ir politika

„Dati“ gyvenime svarbiau-
sias dalykas — užlaikyti ir ki-
tus verstį užlaikyti 613 Mozės
įsakymų (240 įsakančių ir 365
draudžiančių), kurių 39 liečia
subatos dienos šventimą. Pasta-
rųjų svarbiausias — negalima
užkurti ugnies. Dėl to susto-
ja traukiniai, autobusai, nes-
krenda lėktuvai, neplaukia lai-
vai, nes jų varomajai jėgai rei-
kia gauti kibirkštį.

Nevirsi ožiuko jo
motinos piene

Šie religiniai fanatikai gyve-
na gana vargingai, nes ne-
turi jokio užsiėmimo, išskyrus
šventųjų knygų studijas. Ju na-
muose rasite puodus, lėkštes
vis poromis: bijomasi, kad in-
dai, kuriuose buvo mėsa, nebū-
tų panaudojami pienukiem val-
giams (Sen. Įstatyme yra įsaky-
mas: Nevirsi ožiuko jo motinos
piene). Ši norma yra labai
griežtai saugoma. Net ir nela-
bai religingi žydai ne kartą na-
muose turi du šaldytuvus: vie-
ną mėsai, antrą pienukiem val-
giams.

Žydai ortodoksai yra priešingi
lavonų skrodimui. Jų gyvena-
muose kurdami tenka matyti
šūkių ir griežtų pasisakymų,
išlipdytų ant sienų, prieš gydy-
tojus, kurie daro lavonų skrodi-
mus; jie vadinami „naciais-sker-
dikais“.

Nebalsuoja ir nedalyvauja
rinkimuose

Viena ortodoksų dalis, kuri
vadinasi „naturei karta“ (mies-
to gynėjai), ne tik nepripažis-
ta valstybės, bet dar yra jai
aiškiai priešingi. Jie nuėjo į
Prancūzijos ambasadą padėko-
ti už tai, kad de Gaulle sulaukė

kariškų lėktuvų pristatymą Iz-
raeliui. Nuėjo pas katalikų vys-
kupus pareikšti savo solidar-
mo su popiežium, kuris buvo
puolamas dėl to, kad pasmerkė
žydų Beiruto aerporto puoli-
mą. Kaip „dati“, taip ir „na-
turei karta“ nebalsuoja ir ne-
dalyvauja rinkimuose.

Sudaro valdžiai rūpesčio

Dalis ortodoksų yra susiorga-
nizavę į „puolamuosius bū-
rius“. Tai daugiausia jauni-
mas. Jie apmėto akmenimis
tuos automobilius, kurie suba-
tos dieną išdrįsta pasirodyti gat-
vėse. Jie puolė Tel Avivu kinus,
kurie buvo gavę leidimą rodyti
filmus subatoje. Jie šian-
dien sudaro valdžiai rūpesčio,
nes stengiasi kurtis tam tikro-
se arabų zonose (Izraelio oku-
puotose), kur politiniais sume-
timais žydai neturi rodytis, pvz.
Hebrone, kur religingi žydai į-
sikūrė prie patriarchų kapų ir
paskelbė tos zonos prijungimą
prie Izraelio valstybės šūkiu:
„Kiti tediskutuoja, o mes reali-
zuojame“. Ir šitie atsikako va-
lyvauti rinkimuose.

Trys partijos

Mažiausiai užsiėmę yra tie
religingi žydai, kurie dalyvauja
valstybės gyvenime. Jiem pa-
vyksta civiliniame gyvenime pa-
laikyti įvairius varžymus, kurie
yra priešingi krašto vitališk-
mui ir dinamizmui. Konfesi-
nių partijų yra trys. Svarbiau-
sioji — Tautinė religinė parti-
ja, kuri parlamente turėjo 11
narių ir tris ministerius valdžio-
je (vidaus reikalų, socialinės
globos, kulto). Kitos partijos yra
„Agoudat“ (Vienybė) ir „Poeli
Agoudat“ (Vienybės darbinin-
kai), pirmoji turėjusi parlamen-
te keturis, antroji — du atsto-
vus.

Kuo šios partijos skiriasi vie-
na nuo kitos? Tautinė religi-
nė partija nėra priešinga karo
tarnybai, dargi gana militaris-
tinė. Priešingai, „Agoudat“
yra prieš karo tarnybą, ir šios
partijos nariai, jei jie lanko u-
niversitetą, yra laisvi nuo ka-
reivavimo. Politiskai ji yra de-
šinės linkmės. Tuo tarpu „Poa-
eli Agoudat“ yra kairės parti-
ja. Jos nariai vieni kariuome-
nėje tarnauja, kiti — ne.

Golda nesanti pranašė

Visos šios trys partijos yra
priešingos moterų karo tarny-
bai. Visos trys yra priešingos,
kad Golda Meir vadovauja vy-
riausybei, nes Sen. Testamen-
tas kalba apie Izraelio valsty-
bės karalių, o ne karalienę.
Goldos šalininkai sako, kad Se-
name Testamente buvo moterų
pranašių. Tada šie moterų val-
džioje priešai atkerta, kad Gol-
da nesanti jokia pranašė. Visos
šios trys partijos yra vienin-
gos tuo, kad reikalauja didžiausio
klusnumo religiniam įstaty-
mam, juos netgi užlaikant civili-
nių įstatymų formoje.

Sąjūdis už biblinę Palestiną

Yra daug šių religinių parti-
jų simpatikų, ypač jaunimo
tarpe. Jie sudaro judėjimą už
„Didžiąją Izraelio valstybę“ ir
todėl skelbia būtinybę, kad Iz-
raelis ne tik pasilaikytų 1967
okupuotus arabų teritorijas, bet
dar prisijungtų ir naujų, kad
tuo būdu kraštas pasiektų bib-
linės Palestinos ribas. Jie savo
sąjūdį grindžia religiniais, sau-
gumo ir istoriniais sumetimais.

Religingi žydai sako: „Žydam
pats Dievas per pranašus tėvus
Abraomą, Izaoką, Jokubą pave-
dė pavidėti Palestinos žemę.

(nukelta į 4 psl.)

Žiema Vilniaus parke

VAIZGANTAS

ŽEMAIČIŲ ROBINZONAS

(16)

Abiem Bertašiam įstrigo ta
pati mintis: „Sakė negerias, o
čia geriam, kaip ir kitų. Ką
pridės daug davus, kad vis tiek
praleis? Bus skolų prisidare-
s tu tokiais fabrikais; jaunas, ga-
lėtų išsimokėti; bet jei gers,
bus amžinai su skolomis ir Ur-
šelei už jo ne koks bus gyveni-
mas. Ir palikę jaunąjį su jau-
niaisiais ergeliuotis, patys se-
niai pasitraukė arčiau prie sta-
lo piršli Vaurų su Onte (jau
žinojo, koks jis Vencės drau-
gas), emė juos vaišinti užkan-
džiais ir tartis apie tai, kas ne-
išvengiama prieš „sutuoktuves,
apie kraiti.“

— Tai ko gi, mielas piršleli,
norėsi su karalaitė ir savo dvar-
rą? — stačiai paklausė rimtas
Bertašius, lengvai pliaukštelė-
jęs Vaurui per šlaunį.

Momentas buvo kritiškas;
menkas sielų žinovas Vaurus
čia išsioko ir viską pralaimė-
jo. Jo sumetimų, reikėjo pra-
dėti nuo daug, kad būtų iš
ko nuleisti dar ir vis dar lik-

tų daug. Vauraus išvaizda per
tą trumpą laiką, kada jis pasi-
jutė atsakingas besas už savo
podės gerovę, pareinantią
nuo kraičio, ūmai pakitėjo: vai-
kiškai nekaltai minelė pasidarė
vanagiška: burnos pailgėjo, no-
sis pasmailo, akys godu subliz-
gėjo.

— Dešimties tūkstančių, tē-
veliai, ir nė rubelio mažiau ...
Bertašius ne tiek pasipikti-
no, kiek nustebo: piršlys, ro-
dos, nebuvo girtas.

— Kalbėkime, piršleli, rim-
tai. Juokus atidėkime į galą,—
tarė.

Kūmai Vaurui čia buvo ge-
ros progos sugrįžti prie „po-
merkacijos“. Bet jis pasiryžo į-
rodyti, kad jo reikalavimas rim-
tas.

— Patys, gerbiamieji uoš-
veliai, žinote, į kokį dvarą sa-
vo gražuolę leidžiote. Gražiai
paukštelei gražus ir narvelis,
ir tai nepatogu be minkštų pa-
talėlių.

Vaurui emė rasti piršliško
įkvėpimo. Jis emė poetizuoti,

kalbėti dainų stilium. Jo tik bū-
ta apsimesta kukliu ir neprity-
rusiu piršliu; savo iškalbą jis
galėjo pralenkėti ir piršli ama-
tininką.

— O kokių gi čia dyvų, kad
du vienodai vertu jaunui ir gy-
venimą eina lygiomis? Ar tams-
ta, gerbiamašis uošveli, paim-
tų Kaniavaitį mažiau kaip už
dešimtį tūkstančių? — atšovė se-
nis, žiauriai žiūrėdamas į savo
bielijamas aukas.

— Vo motinėliau: dešimties
tūkstančių! Nebent visus mus
pasimtyt drauge su tokiais pi-
nigais, nes kitiems jau nieko
nebeliktų. — susikrinto Ber-
tašienė. — Ar tektų išeiti pa-
sirinkti kaip padegėliams.

— Na na, uošvele, kiek dau-
gėliau esate verti. Dėl tos de-
šimties įsvietą eiti netektų. Ki-
tiems vaikams vėl pripelnytu-
mėt ... O juk mes nė nereika-
laujame visų iš karto: ketvertą
tūkstantį gyvais, o kitus
vekselėliais, mokamais kad ir
po penkiolika metų ...

— Ką pripelnytume, vis
jums reiktų atiduoti. Ar jūs ko-
kią naują baudžiąvą sumanėte,
ar ką? Klausyk, piršly, mes ne-
skundėdami duosime dalį vy-
resniajai savo dukrai, bet pa-
tys siekdami savo kišenės,
ne jūs. Dabar toje kišenėje vi-
so viso yra apvalus tūkstantis
ir tą visą gausite į rankas. Pu-
sę tiek, tikuos, „pripelnysias“
jūsų įsakymu pavasarį, kada

javai pabrangs. Ir tai gausite.
Apie daugiau nebėra kalbos,—
tarė Bertašius, atsistodamas ir
lyg kepurės dairdamasis. Tai
galėjo reikšti: aš beveliu eiti
į laidarus gyvulių šerti, o jūs
bevelykite išsinešinti sau na-
mo su nusigėrusiu savo jauni-
kiu.

Vaurus nusigando; pasijuto
būsiąs kaltas piršės sudaręs.
Tad ūmai sušvelnėjo ir paukš-
tiška jo išvaizda vėl atsimainė.
Jis prietelingai nutvėrė Berta-
šių ir pasisodino atgal į suolą.

— Na, čigonui vogti, seniui
meluoti. Ne bet žodžių piršlio
tikima. Jei jūs manimi nepati-
kėsite, tai aš jums patikėsiu:
su pinigais bėgta, sutinkame.
Duokš ranką! — Ir, paėmęs
Bertašiaus delną, balsiai pa-
pliauskėjo savąja plaštaka.

Tai padarė geriausią įspūdį
visiems esantiems: buvo aišku
— suderėta ir vestuvės nebeiš-
irs. Tad visi apstojo stalą, sek-
dami, kuo gi viskas pasibaigs.
Bertašiai pasijuto smarkiai
pamaloninti tokiu nuolaidumu,
tad nuo savęs emė pridėlioti vi-
sokios reikmenės.

— Duosime visa ko. Gerą aš-
vienį ...

— Ir veislinę kumelę, — pri-
dėjo Vaurus.

— Naujas gardes ...

— Su ažuoline voga ir tokiu
pat rodikliu ...

— Ketvertą melžiamų kar-
vių ...

— Ir telyčią.
— Penketą avių ...
— Ir aviną.

Seimyną emė tai linksminti
Tai ir jie emė juokais dėlioti.
— Ketvertą žąsų.
— Antai kuodė vištą ...
— Ir gaidį.
— Ir katinėlį pelėms gaudyti.
— Ir šunelį visam kam nuo
blogų žmonių saugoti.

Vaurus visa tai emė rimtai ir
kartojo, pirštus užsilenkdamas.
Pagalvos pagalvos ir pridėda
kai ką; pagalvos pagalvos ir pri-
dėda. Piršlys, nors nuolat ska-
tinamas, visai pamiršo valgyti.
Jis buvo kaip pablūdes. Jis pats
nenusimanė savo iškalbumo.
Dabar vis stengė pateisinti sa-
vo reikalavimus.

— Vo ką? Ar ne tas vienas?
Ar broliams, dėdėms daly-
s dalyti? Ar seserims kraičiai krau-
ti? Ar piktai karštiniai priešin-
kėj karšinti ir laukt nesulaukt,
kada juos Dievulis atsiims? Ar
anyta, mošos krims galva? Vie-
nodu, laisvu kaip paukščiai, ko
turėje, ko neturėje; iš kumščio
graužti neteks, kad kas neatim-
tų, ar iš pavydo. Ar purvas bri-
sti namie ir į bažnyčią? Ji čia
pat ir kietu vieškelėliu ...

Nebuvo nė galo visiems geru-
mams suskaičiuoti, tai nė mažne-
nu pridėdai nebedarė įspūdžio:
dar vienam arkliai kamanas, dar
antram paprastą apynasrį, tik
su žąslais, dar penkias berzines

šluotas rejai ir daržinei šluoti,
dar vieną šiupelį, dar vieną jo-
velį, dar kirvį platųjį ir vede-
gą, dar du grėbliu šienui grėb-
ti, o vieną geležinį lysvėms ly-
ginti ...

Ontė tik stebėjos ir valgė,
valgė ir stebėjos, kokią gerą
galvą beturįs tas senis Vaurus.
Jei jo paklausys Bertašiai, tai
jam su Vicentu nebebus nė
mažiausio rūpesčio, kuo čia be-
padidinus ūkis.

Vaurus išleides gal būt ir
marškinius Bertašiams nuvil-
kęs bet atsitiko skandalas. Gir-
tas Vincas, daug juokų pridė-
damas, daug niekų prikalbėjęs, pa-
galiau pasileido kazoko šokti,
kad net visi iš mažosios trobos
ir virtuvės susirinko tų komedij-
jų žiūrėti. Soko, sukos, kol
galva susisuko ir jis klastelėjo
viduaslyje, lyg pablūdesio aki-
mis dairdamas į ratu sustojusius
žiūrovus. Ūmai blikstelėjo
jam vienai akimirkai blaivi są-
voka: Vincas pasijuto blozno
vietoj atsiradęs, visą savo gas-
padorišką rimtumą praradęs, ir
supuko; ne ant savęs, bet ant
susirinkimo, užsėdėjęs, kam iš
jo juokiasi. O publika juokė vi-
sai neužgaulingai; ne iš jo pa-
ties, tik iš jo daromų štukų.
Vincas visus iškoliojo, išdėjo
mulkais ir emė rengtis čia pat
asoje gulti.

Buvo jau ženklų, kad metas
grįžti, nes ir piršlys, tiesą pasa-
kius, nebežinojo, ko bereika-

lauti. Kūma Vaurus susiėmė sa-
vo podę skandalistą nuo aslos
ir išsivedė važiuoti namo. Prie-
angyje dar buvo beatsimenas,
ko dar neišvardijęs, ir, galvą
per petį atmetęs, riktelėjo:

— Dar staklių, dar ratelio
verpti ... — bet jau niekas jo ne-
beklausė ir nebegirdėjo kilusia-
me išleistuvių ergelyje.

Kreivai besėdįs Vencė dabar
tik atsiminė niekam sudie ne-
pasakęs. Tad nusimovė skrybė-
laitę, pamojavo ją kažin kur ne-
ribotai ir prašvokštė:

— Su-dieu, Ur-še-le ...

O Uršėlė stovėjo už kitų bro-
liukų užsiglaudus, tiek nelaimin-
ga, kiek dar nebuvo per visą sa-
vo trumpą amžėlį. Su mylimuo-
ju berniuku pasirodžiusi aukš-
čiausia laimė štai susiteršė ir
pavirto baidykle. Ir visa būsi-
moji jos laimė pasivaidino to-
kia pat būsianti. Visi nutekėji-
mo ir jaunų šalių vyčiai kažin
kur dingę; beliko paprasčiausia
gyvenimo proza — susidėti į
porelę.

Pradėjus važiuoti ir brikeliai
ant lingių supli, emė ir Vincui
viskas aplinkui suplū, linguoti,
ausyse užti. Darės širdžiai vi-
ga, emė vidurius tasyti, jauniki-
s emė gausiai ir nuožmiai vėmti
ant savęs, ant savo naujintelių
rūbų, nebenuvokdamas ar nebe-
pajėgdamas pasilenkti iš brike-
lės. Taip triskart per visą ke-
lionę.

(Bus daugiau)

Klausimas be atsakymo

(taša iš pereinamo numerio)

(Dėl lietuviškų reikalų ir Vatikano)

Antroje paskaitos dalyje prelatas klausytojus užtikrina, kad Vatikanas rūpinasi Lietuvos reikalais ir mūsų niekad neišduos. Pranešė, kad Lietuvių kolegija Romoje jau daug kunigų paruošė ir dabar teberuošia lietuviškos parapijos. Apgailestavo, kad tiek maža pašaukimų ir kunigystę šiuo metu, ypač iš JAV. "O jei staiga atsidarytų kelias į Lietuvą, neturėtume ko pasiūlyti". Apgailestavo, kad net ir ateitininkų organizacija esanti suskilusi.

Po paskaitos pirmas paklausėjas pareiškė abejonę prelatui teigimu, kad niekas iki šiol Bažnyčioje nėra pasikeitė. Kaip pavyzdį paminėjo dviejų kardinolų priekaištus dėl paskutinių liturginių reformų. Paklausė, ar paminėjo kardinolą Ottaviano pavarde (kuris per visą Vatikano II santarpybę trukdė jos eigą ir paskui klūdė santarpybos nutarimų vykdymą). Tačiau prelatas, užuot atsakęs į klausimą, išėjo ginti kardinolą Ottaviano, kuris, jo nuomone, esąs pats didžiausias ir svarbiausias Bažnyčios šulys šiuo metu Vatikane.

Kitas klausimas buvo šis — jei Vatikanas taip labai rūpinasi lietuvių bei katalikų reikalais, tai kodėl neprižiūri, kad lietuviai kunigai dirbų lietuvių parapijose. Šiuo metu New Yorko ateitininkai neturi dviejų vado, ir negali gauti.

Atsakymas į šį klausimą, prelatas visai neminėjo Vatikano, bet sakė, kad "mes" šį reikalą tvarkom. Tačiau tai esąs sunkus ir komplikotas reikalas, kurį esą nelengva išspręsti. Kas sudaro tą "mes", deja, nepaaiškino. Nors šiuo metu yra dar nemažas skaičius pajėgių ir veiklių lietuvių kunigų dirbančių ne lietuvių parapijose, o tuo tarpu lietuvių parapijose jaučiasi vis didesnis trūkumas kunigų, kalbėtojas, deja, nepaaiškino, ar kas nors (Vatikanas, prel. Tulaba, ar tas paslaptingasis "mes") daro žygių, kad šis svarbus ir skubus reikalas būtų sutvarkytas.

Toliau klausimas lietuvių atstovybės prie Vatikano statuso pripažinimą. Atsakymas į šį klausimą, prelatas paaiškino, kad susidariusių sunkumų priežastis kilusi iš lenkų tarpusavio nesantaikos. Lietuviai visai nekalta ir net to niekam nenorint nukentėti. Užbaigdamas pareiškė, kad "jūs, būdami toli nuo Vatikano, nenusimanot ir nežinot, kas ten vyksta. Mes esam arti ir žinom, kad ten viskas tvarkojasi".

Tačiau, kai buvo iškeltas dar vienas klausimas, paaiškėjo,

kad prelatas, ne tik arti būdamas, bet kartais ir labai iš tolo ar labai trumpai su pačiu reikalu susipažinęs, gali tarti lemiamą žodį. O toks atvejis pasitaikė, kai iš publikos buvo paklausta apie Chicago lietuvių parapiją ir kapų sunkumus ir iš parapijų vadovybių kylančias nutautinimo priežastis. Į šį klausimą buvo labai trumpas ir aiškus atsakymas: "Ten jokių sunkumų nėra. Visas triušmas kils iš kelių karštuolių, kurie savo užmetimams visai neturėję pagrindo. Lietuviam

dar reikia pasimokyti, kad iš kitų reikalaujanti tolerancijos, jos ir patys turėtų".

Po šitokio atsakymo daugiau niekas "neturėjo" klausimų...

Ar nemėginus toliau?

Susumuojant visą paskaitą, išsine, kad į XX šimtmečio keltus klausimus buvo bandyta duoti iš 16-to šimtmečio pamintus gatus atsakymus. Todėl ir išėjo — klausimas be atsakymo. Tai buvo — tariant vieno mūsų filosofo žodžiais — bandymas matuoti svorį ilgio matais.

Tačiau iš visos ano vakaro eigos siūlosi praktiška išvada. Pats faktas, kad susirinko toks gražus būrys inteligentų žmo-

nių, rodo, jog New Yorko lietuvių domisi šiais klausimais. Iš publikos klausimų paaiškėjo, kad jie daug giliau ir atviriau į šiuos reikalus žiūri, negu jie ten buvo paliešti. Todėl siūlyti sendraugiams ar kam kitam suorganizuoti simpoziumą, kuriame keletas asmenų, — klausimus pastudijavę iš visų pusių, — galėtų duoti pilnesnius atsakymus, nes, deja, šį kartą rimto atsakymo niekas negavo. O temų yra daug: a. Bažnyčios misija, jos dabartinė kryptis, b. pasauliečio rolė Bažnyčioje, c. liturginės reformos, d. dalyvavimas mišiose, bendras giedojimas, e. lietuvių parapijų ateitis ir t.t.

K. P. Geiščiūnas

Į SVEIKATĄ! — ALKOHOLIO ĮTAKA ORGANIZMUI

DR. HENRIKAS ARMANAS

girtas karo metu, būdavo baudžiamas mirtimi.

Alkoholis yra beveik išimtinai cukraus darinys. Mažame kiekyje jis veikia į kūną kaip maistas ir energijos šaltinis.

Cukrine liga (diabetes) sergantieji žmonės patartina vartoti mažus alkoholio kiekius. Alkoholis mažina cukraus kiekį kraujyje ir šlapime, ir jo virškinimui bei apykaitai nėra reikalingas insulinas. Todėl, prieš atrandant insulino, alkoholis buvo vartojamas kaip vaistas nuo cukrinės ligos, ypač tiki, kad jo acidinės stadijoje. Diabetikai paprastai pavargę, žmolinai virsdavo į visos tautos masines orgijas. Romėnai gerdavo vyną atmiešant su vandeniu, nes laikė barbariškai gerti jį gryną. Alkoholis senovėje, kaip ir dabar, buvo labai paplitęs ir sudarė tautom didelę problemą. Indų dvasiškiam buvo ir yra uždrausta vartoti alkoholinius gėrimus. Girtam indui senovėje būdavo išdeginamas jo kaktoje gėdos ženklas. Pasigėrusi indė būdavo traktuojama it raupuotą. Aristotelis buvo didelis alkoholio priešininkas ir padėjo praversti įstatymą, kad nusikaltimas, įvykdytas alkoholio įtakoj, būtų baudžiamas dviguba bausme. Spartos karys, rastas

Alkoholis, ką tik išgėrus, per minutę susigeria į dvyliką pirštę ir plonąsias žarnas ir, nukeliaus į smegenis, tučtuojau duoda save pajauti.

Alkoholis yra puikus diuretikas. Todėl stiklėlio, o ypač, kai alaus mėgėjai praleidžia nemažą laiką kambaryuose, turinčiuose užrašus "Clemen" ar "Cabaleros". Tačiau praliginas diurezas, kloniška geriant, suardo kūno druskos ir vandens normalią apykaitą ir elektrolitų balansą. Tokiais atvejais, nors ir atrodo alkoholis vandeningas, tačiau iš tikrųjų visas jo organizmas kenčia nuo dehidracijos.

Mažas kiekis alkoholio skatina apetitą ir lengvina virškinimą, sužadindamas skrandžio irtempimą. Tačiau perdažnas ir kloniškas alkoholio vartojimas veikia atvirkščiai, sunaikindamas sulčių liaukas, atrofoduodamas virškinimo trakto sienelės ir pusiau paralyzuodamas jo judėjimą. Badaujantis skrandis alkoholio įtakoj neišskiria rūkščių, kurios paprastai jaudina skrandžio paviršių ir nesustaukia ir nerimsta taip, kaip kad neišgėrusiame žmoguje panaikintų alkio jausmą; alkoholis nustoja valges, palaikydama energiją ir gyvybės procesą beveik išimtinai tik alkoholiu.

Mažas kiekis alkoholio naudojamas sergantiems tuberkulioze — kaip maistas, energijos tiekėjas ir apetito kėlėjas. Jis yra taip pat geras antiseptikas, skausmo malšintojas ir lytinės potencijos kėlėjas. Tačiau ir vėl, vartojant didelį kiekį, jis veikia priešingai. Pablogina tuberkuliozės virškinamojo trakto sutrikimų ir badavimu, atimdama iš organizmo natūralų kūno pasipriešinimą ligai.

Kroniškas alkoholio vartojimas ne tik mažina skausmą, bet, deja, ir didina. Alkoholiškai ope-

racijos atveju pareikalauja daug daugiau anestezijos, kad būtų užmigdyti skausmų palengvinti.

Alkoholis dažnai yra pilnas įvairių skausmų ir negalavimų. Dažnu atveju jis serga nemigu. Jam užmigdyti reikia daug didesnės dozės migdomųjų vaistų, nuo kurių kartais jis visai nebepabunda, tačiau keli buteliai alaus jį užmigdo kaip mažą vaiką. Bet ir vėl, pastovus ir nuolatinis alkoholio vartojimas atbukina sensorinius periferinius nervus, atrofuoja ir degeneruoja spinalinius apatinius centrus ir vyro lytines liaukas. Degeneruotos kepenys nebeaktyvuoja endogeninių steroidinių hormonų. To pasekmėje vyras, taip sakant, moteriškėja, panašiai, kaip kad vyksta vyrų iškastravimas: moteriškas hormonas pasidaro dominuojantis, vyras krūties padidėja, jis pameta norą domėtis priešinga lytimi ir pasidaro visiškai impotentas. Moteris šiuo atveju suviriškėja: krinta plaukai, pasirodo ūsai, balsas pasidaro žemas ir vyriškas, mėnesinės menkėja, o pagaliau ir visai pradingsta; moteris pasensta prieš laiką ir nustoja lytinio noro.

Mažas kiekis alkoholio sukaršta pasaldinta arbata yra geras vaistas bronchinės astmos priepuoliu metu, šilima ir alkoholis atleidžia bronchų spazmus ir palengvina kvėpavimą. Alkoholis skatina cirkuliaciją, sustiprina širdies plakimo jėgą, išplečia širdies ir periferines kraujagysles. Kojų ir rankų kraujagyslių ligose, kaip Raynaud ligoje ar arteriosklerozėje su tromboze, stiklėlis konjako veikia gydymui ir kartu mažina veninį kraują spaudimą, ypač gerai susijusį su nerviniu tempimu, nes vyrauja nuomonė, kad ne cholesterolis, bet nervinė pastovi įtampa yra arteriosklerozės priežastimi. Stiklėlis brandy konjako dažnu atveju pašalina anginos širdies arterijų (coronary) skausmo priežastis. Todėl patartina konjaka vartoti širdies ligoniams, ypač vyresnio amžiaus žmonėms. Bet alkoholis veikia į priepuolį daug lėčiau negu nitratai. Todėl alkoholis yra patartinas širdies ligoniams kaip profilaktinis vaistas apsaugoti nuo anginos skausmų, bet, skausmui atėjus, geriausia imti nitro po liežuviu.

Šitos pastabos daugiausiai liečia senesnio amžiaus ligonius. Jauniems žmonėms, sergantiems kraujagyslių ligomis, alkoholis kaip vaistas nerekomenduojamas.

Daugiausia naudos fiziškai ir dvasiškai iš šio vadinamojo "gyvenimo vandens" turi seni žmonės. Senatvės vienatvė, monotoniškumas ir nuobodumas vargina moterį ir naikina vyrą. Po 60-65 metų amžiaus, išgeriant kasdien, alkoholis nebepadaro tokios žalos žmogui, kaip kad jauname amžiuje. Senatvėje alkoholis jau nebesukelia alkoholio ligos ir visų jos pasekmių. Atvirkščiai, senatvėje

stiklėlis alkoholio sukelia žmogui ūpą, duoda energijos, pagerina apetitą, miegą, kraujo cirkuliaciją širdyje, kūne ir smegenyse, pagerina ir galvosena, pagyvina ir pailgina žmogaus gyvenimą. Kaip kūdikiui ir jaunam žmogui alkoholis yra nuodingas, taip senatvėje alkoholis yra pagelbintis.

(Bus daugiau)

Izraelio veidas

(atkelia iš 3 psl.)

Nėra jėgos, kuri sulaukėtų atsizadėti bent colio pažadėtose ir Dievo duotosios žemės. To negali padaryti nė valdžia. Žydai yra neleistina net pagalvoti apie atsizadėjimą, kad ir mažos dalelės, tos žemės. Šešių dienų karo pergalė buvo numatyta šv. Rašte, ir ji įvyko Dievo įsikišimu. Atsisakyti šios pergalės vaisyti būtų šventvagystė. Su tokiais, kurie tiki kad "Mirage" lėktuvam vadovavo Dievas, sunku yra ginčytis.

Vidaus ir užsienio politika Tai visos šios partijos užsienio politiką grindžia biblinėmis pranašystėmis. Vidaus politikoje šios partijos yra palankios tam tikroms šutartim, reformoms, jei mainais gauna nuolaidų savo bibliniam rigorizmui, pvz. gyvulių ritualiniam skerdimui, kad būtų išlaikytas Mozės įstatymas tuo reikalu, arba kad naujuose pastatuose būtų įvesti tokie keltuvai, kurie automatiškai sustotų kiekvienam aukšte ir subatos dieną nereikėtų paspausti mygtuko.

Bendras siekis

Visiem tiem fanatikam, kurie nepripažįsta valstybės, kurie nedalyvauja civiliniame gyvenime, kurie griežtai laikosi "Toros" ir daro visa, kad jos nuostatai būtų ir kitų užlaikomi, yra vienas bendras siekis: atstatyti "Trečiąją Izraelio valstybę". Demokratinė Izraelio santvarka nėra palanki tokiem užsimojimams, nes jų jėgos palaimojimo yra gana ribotos ir nenumatoma, kad augtų. Paskutiniuose parlamento rinkimuose 1969 spalio 28 jos gavo 18 atstovų iš 120 (ankstesniame parlamente turėjo 17). Taigi laimėjimas mažas.

Dar toli yra toji diena, kada Jeruzalės ar Tel Avivo gyventojai didžiūdamiesi esą žydų titybos izraelitai (ne žydai, kurie gyvena Izraelyje), galės nueiti į kiną ir subatos dieną...

J. Sav.

AR ŽINAI, KAD...

Pietų Vietname 1969 metais "vietkongai" nužudė 4500 civilių gyventojų ir penkis kartus tiek pagrobė. Tai rašo N.Y. Post. (Ar prieš tai protestavo pacifistai?).

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Bruno Vytis-Vrublevičius — LIETUVIAI LEGIONIERIAI VIETNAME. Išleista Toronte 1968 m., iliustruota, 86 psl., kainą 2 dol. Autorius aprašo savo gyvenimą Prancūzijos sveikimo legionie. Viršelį dail. Aldonos Totoraitienės.

LIETUVIŠKOS KNYGOS

RELIGIJA, FILOSOFIJA	
Kultūrinės gėmės pasakose, V. Bagdanavičiaus, I knyga	3.00
Kultūrinės gėmės pasakose, V. Bagdanavičiaus II knyga	5.00
Moderni mergaitė, St. Ylos	4.00
Negesinkime aukurų, vysk. V. Brizgio	2.00
Milžinas, didvyris, šventasis, kun. Pr. Gaidos	2.00
Prie vilties kryžiaus, dr. J. Prunskio	1.00
Idealas ir Laikas, dr. J. Girnius	4.00
Išganyto Kelias, sv. Pranciškaus filoteja	3.50
Tautinis auklėjimas šeimoje, V. Čižūno	1.00
sv. Raštas, verstas J. Skvirecko, I tomas	10.00
sv. Raštas, verstas J. Skvirecko, II tomas	12.00
sv. Raštas, Nauj. Testamentas (didelio formato), J. Skvirecko	5.00
sv. Raštas, Nauj. Testamentas (mažo formato), J. Skvirecko	5.00
Sventadienio žodis, kun. Ant. Valiūška	3.00
Pranas Brazys, jo gyvenimas ir darbai	2.00
Bažnyčia susirinkimuose, kun. V. Zakaro	1.00
Šventųjų gyvenimai, kun. K. Matulaitis	5.00
Tikybės vadovėlis, katekizmas paaugusiems	1.00
Lekcijos ir Evangelijos sekmadi., šventad.	2.00
sv. Kazimieras, dr. Z. Ivinskio	2.00
Gegužės mėnuo, Tėv. K. Bučnio, O. F. M.	1.50
sv. Pijus X, kun. J. Petrėno	1.00
Kova prieš Dievą Lietuvoje, dr. J. Savojo	1.00
Katalikai, pasaulėžiūra ir politika	1.00
Saulės giesmė, dr. A. Maceinos	3.00
Marijos apsilėkimas Liurde, vysk. P. Bučio	2.00
Pranašystės apie pasaulio pabaigą	1.00
sv. Antanas Paduvietis, Nello Vien	1.00
Atėitininkų vadovas, kun. St. Ylos	4.00
Didžioji padėėja, dr. A. Maceinos	3.00
sv. Pranciškaus Asietis, T. D. Daveau, O. F. M.	2.00
Serafiškuoju keliu, Mąstymai, T. Hasenoehrl	5.00
Serafiškuoju keliu, Mąstymai, T. Hasenoehrl (II dalis)	5.00
Gyvenimo šaltiniai, apie sakramentus, kun. S. Zilio	3.00
Niekšybės paslapčiai, A. Maceinos	4.00
Lietuviškas auklėjimas šeimoje, L. Dambriūno	0.50
Mokslas ir religija, dr. J. Prunskio	2.00
sv. Jono Bosko, jo asmuo, darbai ir auklyba, 755 pusl.	5.00
Marijos šventovės Amerikoje, dr. T. Narbuto	2.50
Dievas sutemo, kun. St. Ylos, 391 pusl.	3.00
žmogus be Dievo, dr. J. Girniaus, kietais aplankais	5.50
sv. Augustinas, G. Papini, dr. P. Mačiūlio vertimas	3.00
Dievo Avinėlis, dr. A. Maceinos	3.50
Dievas ir žmogus, prel. F. Bartkaus, tikėjimo tiesos	3.00
Marijos garbinimas Lietuvoje, J. Vaišnoros	5.00
Pilnūtinis Kristus, vertė T. K. Butkus	5.00
Gyvoji Dvasia, kun. J. Vaitkevičius (4 tom.)	20.00
Dabarties sutemo, Br. Zumeris	2.50
Jobo drama, dr. A. Maceina	3.00
Apeigynas, I-II-III tom. po 5.00	15.00
Apeigynas, Jėzuitų leidinys	10.00
Marija, gelbėk mus, Sibiro maldaknygė	1.50
Didysis ramybės šaltinis, prel. P. Juro	2.00
Romos katalikų naujas mišias	9.00
šventas Dievas, maldaknygė didelėmis raidėmis, paaukuota	5.00
Tikiu Dievą, maldynas, parengė kun. S. Yla, 700 pusl.	7.00
Katalikų katekizmas paaugusiems	3.00
Katalikiškoji Lietuva, kun. dr. K. Gečys	8.00
Apsaugok Aukščiausis, kun. P. Aleksos, maža knygtė	1.00
Vadovėlis, prel. K. Vasio, kryžiaus kelias, gaudūs verksmai etc.	1.50
Marijos sekimas pagal Tomą Kempelį	1.50
Metai su Dievu, kun. J. Prunskis	2.00
sv. Pranciškaus pėdomis, III ordino vadovėlis	1.00
sv. Pranciškaus regula ir konstitucija	1.00
ISTORIJA, GEOGRAFIJA	
Kontržvalgyba Lietuvoje, J. Budrio atsiminimai	2.50
Vyskupo P. Bučio atsiminimai (I tomas)	3.50
Vyskupo P. Bučio atsiminimai (II tomas)	3.50
Paskutinis posėdis, J. Audėno atsiminimai	4.00
Amerikos lietuvių sporto istorija, J. Jakubausko	4.00
Praetis pabiro, V. Biržiškos, straipsniai iš Lietuvos praetis	3.00
Iš sutėmų į aušrą, A. Ramūno atsiminimai	6.00
Vysk. M. Valančiaus biografija, V. Biržiškos	1.00
Maironis ir jo gyvenimo bruožai, Aidų leidinys	1.50
Mistiniame sode, kan. M. Vaitkaus	2.00
Cesiovas Sasnauskas, J. Žilėvičiaus	1.00
Lietuviškoji išeivija, prel. Myk. Krupavičiaus	2.00
Lietuvių archyvas, bolševizmo metai	1.00
Lietuvos vaizdai, A. Žemaitis	1.00
Aleksandrynas, V. Biržiškos, I, II ir III tom.	18.00
Tėvynėje ir pasaulyje, kan. A. Steponaičio	3.00
Senasis Vilnius, dr. A. Šapokos	5.00
Negestanti šviesa (marjonai), kun. Pr. Garšvos	3.50
Lietuvos vyčiai Amerikoje, Igo Sakalo	5.00
Lietuvos istorija, V. Sruogienės, kietais apdarais	6.00
Palik asaras Maskvoj, B. Armonienės	3.00
Lietuvos konstitucinės teisės klausimai, K. Račkausko	2.00
Dėl mūsų Sostinės, V. Biržiškos atsiminimai	3.50
Dangaus debesys, S. Švaisto išgyvenimai	3.50
Vergijos kryžkeliuose, S. Rūkenės	5.00
Teroro ir vergijos Imperija — Sovietų Rusija, K. Bielinio	1.00
Didžioji šiaurės karo frontas Lietuvoje, O. Urbono, I ir II dalis	3.00
Atsiminimai iš Balfio veiklos, prel. J. B. Končias	3.00
Aisčiai karinės istorijos šviesoje, Z. Raulinaičio	1.25
Žalgirio mūšis, O. Urbono, karas su kryžiuočiais	1.50
Karaliaus Mindaugo pulkas, J. Variakio	3.50
Antanas Smetona, A. Merkeli	12.50
Antanas Smetona, V. Šliogerio	2.00
Martynas Jankus (monografija), P. Alsėnas	4.00
Valdeutis, Z. Raulinaičio	1.25
Argentinios lietuvių	1.00
Dr. A. C. Curtis-Curtius	2.00
Vanagaitis	2.00
Kelias į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, J. Puzinas	2.50
Vytautas Endziukaitis	2.00
VI. Nagius-Nagevičius	6.00
Antanas Olsauskas	3.00
Krepšinio išvyka Australijon	3.00
Kelionė į Pacifiką, J. Bachunas	2.00
Biezdingėles prie Torenso	2.00
Lietuva okupacijoje	2.00
Shenandoah, Pa. lietuvių parapija, dr. A. Kučas	4.00
Senprūsų laisvės kovos su vokiečių riterių ordinu, M. Anyso	7.50
Lietuviai legionieriai Vietname, B. Vrublevičiaus	2.00
Gimtinės takais, P. Narvydo (pasakojimai)	3.00
sv. Kazimiero parapija Los Angeles, Calif., J. Gliados	5.00
Kun. Mykolo Vaitkaus atsiminimai:	
Su Minija į Baltiją	1.50
Baltijos Gražuolė (kiet. viršelias 3.00)	2.00
Šiaurės žvaigždė	3.00
Per giedrą ir aušrą	3.00
Nepriklausomybės saulė V tom.	2.50
Nepriklausomybės saulė VI tom.	2.50
Nepriklausomybės saulė VII tom.	2.50
VADOVELIAI, KNYGOS JAUNIMUI	
Svirpio muzikanto kelionės, V. Tamulaitis	2.00
Gatvės berniuko nuotykių, R. Spalio (kietais virš. 5.00)	4.00
Labas ytas, Voverė, J. Minelgos	2.50
Baltasis Stumbras, G. Ivaškiens	3.60
Bitės, L. Germanienės	3.50
Keturį Valdovai, S. Dziugo	2.00
Neklaudžados, S. Dziugo	2.00
Pelytė Geležytė, S. Tomarienės	1.25
Tinginė ir Darbštutė, S. Tomarienės	1.25
Paskendusi Piliis, S. Tomarienės	1.25
Lapė Snapė, S. Tomarienės	1.25
Kregždutė, A. Rimkūno, antroji dalis	3.50
Kregždutė, A. Rimkūno, trečioji dalis	4.00
Lietuvos istorija, V-jam skyriui	1.50
Jaunojo galiūno keliu, kun. P. Gavėno	2.00
Lietuvos laukai, S. Jonynienės	3.00
Ten, kur Nėmūnas banguoja, A. Tyruolio	3.50
Tėvų šalis, S. Jonynienės	3.50
Gintaras, J. Placio, VIII skyriui skaitymai	4.00
Saulės vestuvės, pasakos, S. Tomarienės	2.00
Meškiukas Rudnisiukas, Vytis Nėmūnėlio, nauja laida	3.00
Senolės pasakos, S. Tomarienės	3.50
Didysis reizas, P. Gavėno	2.00
Ukė Wagū, P. Gavėno vertimas	2.00
Tėviškos sodyba, J. Placio, III skyriui skaitymai	3.00
Pumpūčio skėtis, spalvavimo knygtė	0.75
Algis ir Alytė, spalvavimo knygtė	0.75
Kaip Algiukas vėjo įseko, N. Jankutės	2.50

sv. Juozapas, lietuvių liaudies skulptūra

Čia skamba lietuvių balsas

Philadelphia yra išlikusios net trys lietuvių parapijos, aptarnaujamos lietuvių kunigų, tik ne visose lietuviai sudaro daugumą.

Dėka šviesaus atminimo a.a. klebono kun. J. Cepukaičio Šv. Andriejaus parapija ne tik išliko lietuviška, bet dabartinio klebono kun. J. Degučio pastangomis joje lietuviškumas net sustiprėjo.

Šio parapijos įvestos lietuviškos mišios su lietuvišku pamokslu ir choro giesmėmis. Čia prisiglaudusi ir šeštadieninė mokykla, kurios kuklios ir ne labai tinkamos patalpos buvo praplėtos, klebonui užleidžiant net klebonijos kambarius. Parapijos salė talkos būdu buvo atremontuota ir pritaikyta parengimui, minėjimui.

Nors Šv. Andriejaus bažnyčia yra spalvotųjų rajone, bet ji tapo ne tik Philadelphia, bet ir pietinė New Jersey gyvenančių lietuvių centru. Šeštadieniais čia skamba jaunųjų lietuvių balsai, vyksta ateitininkų ir skautų susirinkimai ir suėigos. Sekmadieniais, po pamaldų, klebonijos patalpose repetuoja choras "Viltis", gi salėje lavinasi tautinių šokių grupė "Žilvinas".

Parapija susilaukė vikaro Jau seniai buvo bandyta gauti parapijai vikarą, nes vienam klebonui sunku aptarnauti taip plačiai išsisklaidžiusius parapie-

PHILADELPHIA, PA.

čius. Ir štai praėjusios vasaros pabaigoje, prel. L. Tulabos pastangomis ir Philadelphia kardinalo J. J. Kroll sutikimu, Šv. Andriejaus parapija susilaukė kun. K. Sakalausko.

Naujasis kunigas kilęs iš Gelgaudiškio, Šakių apskr. Vokietijos gyvenęs Rebendorfo stovykloje, baigęs Eichstaetto lietuvių gimnaziją, 1948 emigravęs į Australiją ir ten po 17 metų apsisprendęs pasirinkti kunigystės luomą. Įstojęs į Šv. Kazimiero kolegiją Romoje, pernai tapo įšventintas kunigu.

Priėmimas ir vaišės
Gruodžio 14, nors ketatė mė-

nesių pavėluotai, Philadelphia lietuvių organizacijos, J. Skladičiūčio iniciatyva, suruošė kun. K. Sakalauskui priėmimą ir vaišes. Mišias aukėjo prel. L. Tulaba. Parapijos salėje prie šventiškai papuoštų stalų susirinko labai gausus būrys parapiečių. Naujajį vikarą pristatė J. Ardy, sveikino klebonas kun. J. Degutis, Šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. L. Tulaba, Philadelphia L.B. pirm. G. Mironas, Ateitininkų sendraugės skyriaus pirm. dr. A. Juzaitis, Tautinės Sąjungos apygardos pirm. V. Gruzdis, Vilnės choro pirm. V. Salčiūnas. Moterų klubų federacijos Phi-

Kun. K. Sakalauskas, naujasis Šv. Andriejaus parapijos vikaras

Adventiniai renginiai Romuvoje

J. LUKOSIUS

(Taša iš pereito nr.)

Moksleivių Kūčios

Vasario 16 gimnazijoje imtos ruošti, vos prieš trejetą metų, pradėjus direktoriauti V. Natkevičiui. Šiemet jos įvyko gruodžio 19, prieš pat moksleiviams išvažinėjant Kalėdų atostogų.

Tėvynėje buvo paprotys per Kūčias padengti stalą ir neseniai mirusiem, sveturi iškelia-vusiem ar į Sibirą išstremtiems šeimos nariams. Ta tema parašyta jaudinančių eilėraščių okupacijos metu. Nors Vasario 16 gimnazijos mokiniai ir personalas sudaro vieną šeimą, bet to įpročio čia nėra. Nepaisant to, šiemet ant stalų liko daug tuščių lėkščių. Trūko keliolikos mokinių ir keletas mokytojų. Juos į lovą paguldė tuo metu Vokietijoje siautęs gripas. Bet, kas tik galėjo, visi atėjo prie Kūčių stalo, pradedant Bartusevičių Tomuku (3 metų) ir baigiant Romuvos emeritais Mikalausku su Kundrotu. Nė vienas nesigailėjo atėjus: darbščios šeiminių paruošė pilnus dubenis skanių valgių, viso 12 patiekalų, o paplotėlio laužymas visus sujungė į vieną šeimą.

Sustojus mokiniams su savo klasės auklėtojais prie atskirų stalų, šventoji vakarienė pradėta advento giesme "Rasokit, dangūs..." Kapelionas kun. St. Sileika sukalbėjo maldą. Kiekvienos klasės auklėtojas su vienu mokiniu priėjo prie direktoriaus Natkevičiaus ir, lauzydamis vienas kito paplotėlį, pasikeitė linkėjimais. Po to visi susimaišė krūvon ir laužė paplotėlius, kam su kuo patiko, bet netrukus grįžo į savo vietas ir kibo į valgius. Nors stalai greitai aptuštėjo, bet visko sudoroti neįveikė: Kūčių likučiais teko pasmagurauti dar ir rytojaus dieną.

Stebint valgytojus, aiškiai krito į akis, kad grynai lietuviškų arba neseniai iš Lietuvos atvykusių šeimų vaikai labiau mėgo mūsų tradicinius Kūčių patiekalus, tokius, kaip prėskučiai ar lietuviškų būdu paruoštos sildės, o mišrių šeimų sūnūs ir dukros pirmenybę teikė "restoraniniam valgiui" — rolmopsam, vaisių kompotui ir p.

Aišku, kad mėsinių valgių nebuvo nė kvapo.

Po vakarienės pagiedotos kelios kalėdinės giesmės — Sveikas, Jėzau, gimusis, Tylai naktis ir kit.

Kalėdų eglutė

Ilgąsą tradiciją, negu Kūčios, Romuvoje turi Kalėdų atostogų išvykstančių mokinių atsisveikinimas ir apdovanojimas. Šis renginys visada pasižymėjo aukšto lygio programa, sutraukiančia ir pobūviu ne tik suvačius, bet ir didelių būrių svečių. Ir šiemet Kalėdų eglutė buvo uoliai ruošta. Rengėjai advento pradžioje išsiuntinėjo mokinių tėvams, katalikų ir evangelikų kunigams bei kitiems rėmėjams pranešimus apie eglutės su prašymu ją paremti. Atsiliepiamas buvo gyvas. Aukų suplaukė apščiui. Jos pripildė Kalėdų senio maišą skanumynais. Programa taip pat turėjo būti puiki. Pakviesta solistė M. Simaniukštytė — Pansė iš Koelno ir pianistė Kaethe Buettner iš Mannheimo. Uoliai ruošėsi gimnazijos muzikos ir žodžio meno pajėgos. Bet rengėjų sparnuotas viltis gerokai apkarpė gripo epidemija, paguldžiusi į lovą pagrindinius vaidinimo aktorius.

Eglutė įvyko gruodžio 20. Programai vadovavo mokyt. F. Skėrys. Sausakimšai salei pristatė garbinguosius svečius ir pakvietė trijų tautybių atstovus (lietuvių — dr. V. Natkevičių, amerikiečių — mokyt. Haun ir vokiečių — kaimyninio Lampertheimo katal. kunigą Maday) uždegti dail. Krivicko gražiai išpuoštą eglutę. Kapelionas kun. St. Sileika perskaitė vysk. A. L. Deksnio šventinį Kalėdų sveikinimą.

Vasario 16 gimnaz. direkt. V. Natkevičius tarė atidaromąjį žodį lietuvių ir vokiečių kalbomis. Jis atsispašė, kad šiemetinis renginys bus kuklesnis, negu kitais metais, nes 1/3 mokinių serga. Dėl to iš programos iškritė vaidinimas. Kalbėdamas apie Kalėdas, direktorius pažymėjo, kad didžiųjų švenčių džiaugsmą temdo dovanių sriautos ir biznis. Tikrosios Kalėdų prasmės reikia ieškoti Betliejuje, kur Dievybė susijungė su žmogiškumu — nusileido

Šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje, prel. L. Tulaba, kalba kun. K. Sakalauską, sutikusių metu Philadelphiaje.

Nuotr. K. Cikoto

iki žmogaus. Tuo būdu žmogus tapo išaukštintas. Nuo to laiko jo žvilgsnis nuolat krypsta į aukštybes. Tardamas žodį vokiškai, direktorius pasveikino visus svečius, ypač vokiečių spaudos atstovus, ir padėkojo už jų rodomą dėmesį lietuvių gimnazijai ir tautai bei jos kultūrai. Priminė, jog mūsų tauta suskaldyta: viena jos dalis gyvena nelaisvėje, o kita išblaškyta po visą pasaulį. Si gimnazija yra vienintelė tokio lygio lietuvių mokykla Vakaruose. Joje besimoką lietuviškai turi galimybę savą kultūrą ir gyvenimo būdą sujungti su vakarietišku. Vasario 16 gimnaz. absolytų uždavinys yra tapti Rytų ir Vakarų sintezės nešėjais: švelninti tarp abiejų kultūrų pasireiškiančią įtampą, tapti tiltu tarp Rytų ir Vakarų.

(Bus daugiau)

Vasario 16 gimnazijos choras dainuoja Kalėdų eglutėje

Philadelphia skyriaus pirm. Juzė Augaitytė įteikė kun. K. Sakalauskui gražią, lietuviškais ornamentais išauštą stulą. Neatsilikio ir atžalynas: A. Kananavičiūtė ir A. Salčiūnas įteikė kuklią dovanėlę at-kų jaunųjų vardu.

Kun. K. Sakalauskas nuoširdžiai padėkojo visiem sveikintojam, pažadėdamas dirbti, kiek tik jo jėgos ir sąlygos leis, su visais parapiečiais ir su visomis organizacijomis.

Po vaisių svečiai, R. Juzaičiui akordeonu pritariant ir Vilnės choro dirigentui L. Kauliniui vedant, ne tik sugiedojo naujam kunigui griausmingą "Ilgiausių metų", bet įsimagi-nę atliko visą liaudies dainų koncertą.

J. Gaila

LMK Federacijos Philadelphia klubo pirmininkė Juzė Augaitytė, pasveikinusi kun. K. Sakalauską, klubo vardu, jam įteikė dovaną — tautiniais raštais išauštą stulą. Šalia jos — sutikusių programai vadovavęs Juozas Ardy.

WORCESTER, MASS.

Rengiamasi Vasario 16-tajai

Pereitų metų gruodžio 21 Lietuvių Piliečių Klube įvyko lietuvių organizacijų tarybos atstovų posėdis, kuriame buvo svarstomas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo paminėjimas.

Visi sutarė šiemet rengti tik vieną minėjimą — vasario 15, Lietuvių Piliečių Klubė. Minėjimu ir jo programos sudarymą rūpintis įpareigota tarybos valdyba, kurią sudaro Pr. Stanelis, Ant. Mineris, J. Švikla, Adomaitienė ir M. Watkins. Tarybos valdyba pagal reikalą pasikvies atitinkamus asmenis.

Meninei programai atlikti nutarta kviešti jaunimą: parapijos mokyklą, šeštadieninę mokyklą, skautus, ateitininkus ir vyčius.

Išsiaiškinta, kam skirti per šventę surinktas aukas. Dauguma posėdyje dalyvavusių atstovų pasisakė už pereinamais metais praktikuotą tvarką: pagal aukotojų pageidavimus aukas skirti Altui, Vilkiui ir Lietuvių Bendruomenei.

Paminėtas Vaidgantas

LB kultūros klubas gruodžio 14 Maironio parke surengė rašytojo Vaidganto minėjimą. Paskaitą skaitė V. Dabrilas. Vaidganto raštų ištraukų paskaitė A. Venclauskas ir Pr. Račiukaitis. Dalyviai pasakojo apie Vaidgantą savo prisiminimus. Minėjimui vadovavo A. Zenkus.

Tradicinės ateitininkų Kūčios

Gruodžio 20 Šv. Kazimiero parapijos salėje ateitininkai surengė savo tradicines Kūčias, parengtas pagal lietuvių papročius.

Jaunučių globėja Onilė Vaitkutė pravėdė Kūčių burtus.

Be jaunučių ir vyresniųjų ateitininkų, į Kūčias buvo atsilankę ateitininkų globėjos O. Vaitkienė ir A. Pauliukonytė ir Pr. Pauliukonis.

Jeigu "EGLUTĖ" užsakys, Vaikui džiaugsmą padarysi — Skaitant nuotykius Pupučio, Valandos pavirs minutėm.

mo būdą sujungti su vakarietišku. Vasario 16 gimnaz. absolytų uždavinys yra tapti Rytų ir Vakarų sintezės nešėjais: švelninti tarp abiejų kultūrų pasireiškiančią įtampą, tapti tiltu tarp Rytų ir Vakarų.

(Bus daugiau)

Mirė Olga Nauragienė

Iš Lietuvių Bendruomenės veiklos

Sausio 4 įvyko LB vietos apylinkės valdybos posėdis.

Rašytojo A. Giedriaus-Giedraičio pagerbimą nutarta surengti balandžio mėn. Maironio parke. Parengimu rūpintis pavesta Pr. Račiukaičiui.

Po 25 dol. paskirta Altui ir Lietuvių Bendruomenei Lietuvos nepriklausomybės šventės proga.

Pasiųsta 100 dol. solidarumo mokesčio ir 50 dol. parenti įvykusiame mokslininkų simpoziumui.

Taip pat nutarta pagal reikalą paremti šeštadieninę mokyklą.

Mirė Olga Nauragienė

Sausio 3, 12:30 val. vidurdienį, Šv. Vincento ligoninėje po ilgos ir sunkios ligos mirė buvusi nepriklausomos Lietuvos teatro baleto šokėja Olga Nauragienė.

Velionė buvo kilnios ir turiningos sielos asmenybė. Buvo plačiai apsiskaiciusi ir turėjo daug sveikų kūrybinių idėjų. Tik gaila, kad dėl savo kuklumo nesiryžo tomis idėjomis pasidalinti su platesne visuomene spaudoj ir visuomeninėje veikloje.

Didžiame nuliūdime liko jos vyras buvęs Lietuvos operos solistas Ipolitas Nauragis ir dukrelė Daiva, kuri yra vienuolė — sesuo Antanina.

Pr.

Tėvų pranciškonų vienuolynui, Aušros vartų koplyčiai, Kultūros židiniui — Jaunimo centrui auksio

500 dol.: N. N. Kearny, N.J.

150 dol.: M. Liuberskis, Richmond Hill, N. Y.

110 dol.: J. Zubites, Brooklyn, N. Y.

Po 100 dol.: M. Bulvičius, Hollis, N. Y., Anna Bebrauskis, Bellrose, N. Y. (pažadėjo 300 dol.) įrašo Frank Bebrauskis, O. Danisevičius, Woodhaven, N. Y. (pažadėjo 500 dol.), Joseph A. Levonas, Jackson Heights, N. Y., N. N., Richmond Hill, Janė Gerdvilienė, Monticello, VI. Lisauskas, Brooklyn, N. N., Brooklyn, R. Zukauskas, Yonkers, A. Grigalis, Bayside, A. Grigas, Jamaica (pažadėjo 200 dol.), St. Juodaitis, Norwalk, Conn., Jurgis Sirgedas, Richmond Hill, Antanas Razma, M. D. Joliet, Ill. (pažadėjo 1,000 dol.), Marija Gilienė, Tuscon, Arizona, a. a. dr. Antano Gylio prisiminimui.

Po 50 dol.: Monika Bertasius, Flushing, K. E. Jurgėla, Bethesda, Md., V. Banelis, Woodhaven, St. Vaškys, So. Ozone Pk., Mr. Mrs. Gerulaitis, Howard Beach (pažadėta 100 dol.), Anna Pranis, Brooklyn, Anna Stuporas, Woodhaven (atiminimui Helen Sciarra).

Po 40 dol.: Stasys V. Birutis, Brooklyn, A. Ruzgas, Woodhaven.

Po 30 dol.: P. J. Wallis, Floral Park, N. Y., F. Stuper, Flushing (pažadėjo 250 dol.), V. Kazlauskas, Flushing (pažadėjo 220 dol.).

Po 25 dol.: Dr. Anthony J. Revukas, Cranford, N. J., Ch. J. Balchunas, Rosedale, N.Y. (pažadėjo 300 dol.), M. Vence, Sunnyside, N. Y., Dr. Svogūnas, Elmont, N. Y. (pažadėta 50 dol.), W. A. Karaktin, Elmont,

N. Y., V. Minsavitch, Richmond Hill, R. M. Rinkevich, Brooklyn, P. Lukoševičius, Brooklyn, M. Gerulat, Kearny (26 dol.).

Po 20 dol.: Gertruda Robinson, Lawrence, Mass., St. Liogys, Woodhaven, K. Slapelis, Euclid, Ohio, St. Goštautas, Wellesleg, Mass., Mikalonytė — Valaitienė, Brooklyn, G. P. Kurpis, Queens Village (pažadėta 100 dol.), B. Bedel, Queens Village.

Po 10 dol.: U. Zubites, Brooklyn (pažadėjo 200 dol.), Leo Gervė, Brooklyn, Helen Zeikus, Queens Village, John Garlans, Queens Village (pažadėta 150 dol.), N. McCormack, Elmhurst, N. Y. (pažadėta 100 dol.), E. Perkeris, Queens Village, (pažadėjo 100 dol.), A. Spacy, Woodhaven, A. Gabrys, Bellrose (pažadėjo 100 dol.) atsiminimui Capt. Stephen M. Gabrys, D. Lederer, Bellrose, L. M. Virbickai, Brooklyn (vietoj gėlių prie a.a. Vištarto karsto); Wm. Talutis, Springfield Gardens, A. Zupko, Howard Beach, I. Lason, Queens Village, Ona Panatauskienė, Brooklyn (pažadėjo 100 dol.), F. Gustienė, New Britain, Conn., Ona Saukaitis, J. Alekna, Elmont, N. Y. (pažadėta 100 dol.), E. Shumbris, A. Lubus, A. Bubelis, J. Sinkūnas, Brooklyn (pažadėjo 100 dol.), J. P. Tamašauskai, J. Čiplickas.

Po 5 dol.: V. Kiškonis (pažadėjo 100 dol.), R. A. Slepety, J. Tamašauskas, P. Shadis (pažadėjo 100 dol.), C. Kasper, J. Bebrauskis, St. Venckus, S. Garbon, A. Jakavonis, E. Adeikis, P. Wallis, J. Brangaitis (pažadėjo 100 dol.), W. Weygandt, Edw. Cerekis, A. Javis, M. Frančeson, Anna Walker, A. Drangel, K. Bura, P. Balchunas.

Visiem aukojusiems teatilygina Visagalis!

Jamžinkite save ir savo šeimos mirusius šiame kilniame darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite dosnia auka, kad visi statybos darbai kuo greičiau pasitumėtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Mūsų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirš Jūsų. Aukus siųsti: Building Fund Franciscan Monastery, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

IŠ VISUR

— IV-ji JAV ir Kanados lietuvių mokytojų studijų savaitė įvyks rugpjūčio 16-23 Dainavoje. Iš anksto raginami mokytojai ir jų šeimos taip susitvarkyti atostogas, kad galėtų dalyvauti studijų savaitėje. Šiais metais numatoma nauja ir įdomi pedagoginė programa. Taip pat sumažinamas paskaitų skaičius, kad liktų daugiau laiko poilsiui ir asmeniniam pasikalbėjimui. Studijų savaitės programa rūpinasi P. Joga (Clevelandas), ir J. Andriulis (Torontas). Ūkiniais reikalais ir bendra savaitės tvarka — H. Bankaitis (Clevelandas) ir Alg. Vaičiūnas (Whitby).

— Algirdo Landsbergio 3 veiksmų drama "Penki stulpai turgaus aikštėje" stato Lietuvių Bendruomenės Jaunimo teatras Chicagoje. Jaunimo centre sausio 17-18. Vaidina: Z. Bilaišytė, R. Vasiukevičius, L. Alenskas, A. Viktoras, M. Smilgaitė, E. Momkus, A. Barauskas, J. Smilga, J. Jakštys, L. Jadviršytė ir kiti. Režisuoja Darius Lapinskas. Jaunimo teatrą administruoja L. B. Kultūros fondas.

— Bruno Aras, lietuvis architektas, Washingtono centre atidarė architektūros firmą "Bruno Aras Architects". Jau pradžioje firma pradėjo milijoninių pastatų projektus, prie kurių dirba 4 architektai. Arch. B. Aras turi ypač daug praktikos didelių prekybos centrų ir istaigų planavime. Taip pat yra išprojektavęs daug skoningų mažesnių pastatų ir istaigų Clevelande ir Washingtono.

— Inž. Valdas V. Adamkus sausio 5 Washingtono buvo prišauktas JAV komisieriaus specialiu asistentu prie federalinės vandens teršimo kontrolės administracijos. Jo postas priklauso tiesiog vadaus reikalų sekretoriaus žiniai. Nuolatinė būstinė Washingtono. Darbo metu važinėja sau skirtame rajone, tikrindamas vandens užteršimo-kontrolės darbus. Kontrolės rajonas apima vidurio Amerikos 11 valstijų.

— Anatolijus Kairys, poetas, dramaturgas, rašytojas, laimėjo Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio literatūros konkurse premiją už romaną "Ištikimoji žolė".

— Sol. Arnoldas Voketaitis pakviestas dainuoti du veikėjus — baritoną ir mezzosopraną — turinčioje Bartok operoje "Bluebeard's Castle" (Mėlynbarzdžio pilis). Si opera koncertine forma su simfoniniu orkestru bus pateikta sausio 23-25 Pittsburghe, sausio 28 New Yorko Carnegie Hall salėje, balandžio 17, 18, 21 — Bostone.

— IV Dainų šventės ruošia jau vykdoma. Mokytoji Vytautui Gutauskui, IV Dainų šventės repertuaro ir muzikinės komisijos nariui, pavedama tvarkyti vaikų chorų registravimą bei tų chorų aprūpinimą. Lituanistinių mokyklų dainų mokytojai prašomi tuo reikalu kreiptis į jį pranešant pageidaujamą repertuaro egzempliorių skaičių, adresu: Vyt. Gutauskas, 7034 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60629. Telefonas (312) 776-3697.

— Į Pedagoginio Lituanistikos Instituto neakivaizdinį skyrių paskutiniuoju laiku įstojo: Vanda Galbuogytė (Yorkshire, England), Audra O. Griniūtė (Riverside, Calif.), Kęstutis Seštokas (Hamilton, Canada), Vaiva Radasta Vebratė (New Haven, Conn.); į akivaizdinį skyrių — Roma Alšauskaitė, Jolita Kisielitė ir Saulius Kuprys (visi trys iš Cicero, Ill.). Į P. L. Instituto neakivaizdinį skyrių galiama įstoti bet kada ir bet kame gyvenančiam. Kreiptis šiuo adresu: P. L. Institutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

Per skaitybę — lietuvių!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvos Skautų Sąjunga

Redaguoja:
ps. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

NAUJUS METUS PRADEDANT

1969-ji metai nuėjo į amžinybę, nusinešdami su savim praėjusio gyvenimo vargus ir džiaugsmus, ašaras ir šypsenas, nelaimės ir laimėjimus.

Per pėreitus metus daug ką laimėjome ir kai ką praradome. Ir štai, atsistoje Naujųjų Metų slenkstyje, paklauskime savęs: ar pėreitais metais tapome geresniais ar blogesniais? Juk kasdien skautiškai meldžiamės sakdami: — Padėk, Dieve, kad šiandien būčiau geresnis, negu vakar buvau. Tačiau visa tai jau yra praėjus, kurios nebegalima sugrąžinti ir pataisyti joje pasitaikiusių blogumų.

Mestas žvilgsnis į praėjusio metų išvengtų tų pačių klaidų ir paragina ieškoti ateičiai tobulėsnių kelių.

Naujuose Metuose mes linkime vieni kitiems laimės. Nors laimė ir nelaimė neatsižvelgia į mūsų linkėjimus, tačiau linkėjimai nėra tuščias dalykas. Jie yra žmogaus žodis, pareiškimas gerą širdį kitam žmogui. Tas artimo meilės veiksmas ir nuosirdus jos pareiškimas yra geras veiksmas. Žmogaus prigimtis trokšta laimės. Ji laimėi suverta, ir tik Dievuje žmogus suranda laimę. Zemėje laimės nerandame. — Nerami mano siela, kol neatsilsės Dievuje, — sako šv. Augustinas.

Naujieji Metai primena mums ir laiko brangybę. Žmogaus gyvenimo matas yra laikas, Dievo — amžinybė. Visas žmogaus gyvenimas susideda iš metų, mėnesių, savaitių, dienų ir t. t. Laiką mes turime pasirošti amžinybei, užtat laiką reikia tinkamai išnaudoti. Gyvenimo patyrimas rodo, kad žmogus yra laiko galioje. Žmogus negali laiką pagreitinti, nei jo sulaukyti. Laikas yra nebesugrąžinamas. Kas neišnaudoja — prarasta. Goethes "Faus-te" yra teisingas sakiny, kurį pasako Mefistofelis: "Išnaudok laiką. Jis taip greitai bėga". Ypač jaunystėje laikas turėtų būti labai branginamas. Šis amžius yra dvasinio kapitalo rinkimo metas, metas pasirėngti gyvenimą.

Skautų šūkis "Budėk" primena, kad mes tinkamai ir nadingai praleistume laiką. Šūkis primena, kad skautas budėtų Dievo, Tėvynės ir Artimo tarnyboje. Laikas pateikia mums įvairių naujų idėjų, kurios pirmu žvilgsniu gali mus sužavėti. Skautų sąjūdis yra ant tvirtų pagrindų, ir, tik ant jų stovėdama, skautija išliks tvirta ir patraukli.

Idejiškai brandžių 1970 m.
Kun. Jonas Pakalniškis

SLIDINĖJIMO SAVAITGALIS

Atlanto Rajono vyr. skautų skyrius ir skautų vyčių dalis rengia slidinėjimo savaitgalį sausio 31 — vasario 1 "Rota" latvių namuose, Tannersville, N. Y. (apie 95 mylios nuo New Yorko į šiaurę), kur yra Hunter Mtn. Belleayre, Scotch Valley ir daug kitų slidinėjimui vietų.

Kainos "Rotoj": kambarys dviem žmonėms 6 dol., pietūs (šeštad. vakare) 2.50 dol., pusryčiai (sekm.) 2 dol.

Vienam asmeniui kainuos maždaug 7.50 dol.

Slides, batus ir t. t., kas neturi, galima išsinuomoti slidinėjimo vietose. "Rotoj" vietos yra 60-čiai asmenų.

Skautai vyčiai, s. v. kandidatai bei vadovai registruojasi raštu, telefonu bei žodžiu pas

s. v. v. sl. K. Matonį, 2 Jackson Circle, Asbury Park, N. J. 07712, tel. (201) 988-0813.

Vyr. skautės, vyr. sk. kandidatės bei vadovės registruojasi pas ps. G. Matonienę, tuo pačiu adresu ir tel.

Registracijos mokeskis — 3 dol. turi būti gautas ne vėliau sausio 17, nes reikalinga prašėti "Rotai", kad parengtų nakvynę ir maistą tiksliai dalyvių skaičiui. Likutis — 4.50 dol. bus sumokama vietoje. Neužsiregistravę iš anksto ir nesumokėję 3 dol. registracijos mokesčio nebus laikomi dalyviais. Registracijos mokeskis nebus grąžinamas.

Vakare — šokiai, dainos. Nepraileiskite šios progos! Iki pasimatymo!

ps. Gilanda Matonienė
s. v. v. sl. Kazys Matonis

New Yorko skautams remti komitetas. I-je eilėje iš k. V. Baliūnienė ir I. Garunkšienė, II-je eilėje T. Jasaitis ir A. Bulotienė; trūksta V. Katino. Nuotr. R. Kisieliaus

BENDROS KŪČIOS NEW YORKE

Gruodžio 21 V. Atsaimainymo parapijos salėje jau nuo pat pietų virė darbas. Pachoje salėje Tauro tunto sk. vyčiai ir kandidatai tvarkė stalus, dėliojo kėdes, vis pasitardami ir pasikliaudami, kad sutalpinę gausių svečių skaičių. Virtuvėje židiniotės, vadovaujamos sesės G. Simukonienės, ruošė, dėliojo tradicinius Kūčių valgius, kuriais apkrauti stalai ne vienam kuteno apetitą.

Besiruošiant, besukubant, niekas nepajuto, kad jau ir ketvirta valanda — Kūčių pradžia. Per keliolika minučių salė pripildė uniformuotais skautais, tėveliais ir svečiais.

Daug svečių. Prie ilgų puošnių stalų sudėdo visas Neringos ir Tauro tuntu jaunimas, galiniamie, garbės stale susibūrė abiejų tuntu vadovai, skautininkai, parapijos kunigai ir kiti svečiai, jų tarpe LSB dvasios vadovs s. v. kun. J. Pakalniškis, kun. P. Bulovas, kiek vėliau ir mielas skautų bičiulis parapijos klebonas prel. J. Balkūnas.

Kūčias atidarė Neringos tunto t-kė ps. I. Jankauskienė, kuri pasveikino svečius (svečių buvo apie 250), padėkojo židinio sesėms, kurių darbu ir pasiūlymams kasmet sukuriamos skautiškos Kūčios. Ji taip pat paaiškino prasmę kalėdinės žvakės, kurios liepsna jungia mus visus, čia išsivijoję, parvėrtoji Tėvynė ir visur, kur tik yra lietuviai, kuris prisime-

na Kūčių vakarą.

I paskautininkės laipsnį

Tuntininkė perskaitė vyr. skautininkės isakymą, kuriuo ir paskautininkės laipsnį pakelta vyr. sk. v. sl. Aldona Marijošienė. Čia pat įvyko ir skautininkų įžodis. Naujajai paskautininkėi kaklaraistį užrišo Atl. Rajono vadovs s. A. Bobelis, mazelius s. L. Milukienė ir ps. I. Jankauskienė.

Pasirodė paukštytės

Visiems susėdus, scenoje prie eglutės pačios mažiausios sesės — paukštytės pasirodė kalėdiniam vaizdelyje. Trys Karaliai ieško Kūdikielio, jį suradę atskuba su dovanomis.

Sesės taip pat pavaizdavo, kaip kituose kraštuose vaikai gauna Kalėdų dovanas. Visos vaidino labai rimtai, kol scenoje pasirodė meksikietė — nešina arkliuką, iš kurio, nurišus kaspina, pasipylė visoki gardumynai. Mažosioms sesėms berankiojant gardumynus, užsidarė scena, ir salėje užgesinamos šviesos.

Atneša žvakę

Tada iš gilumos, iš prieblando, tik gražiais šiaudinukais papuoštai eglutei šviečiant, atėjo iškilminga eiseną. Sesė E. Garunkšytė, pasipuošusi tautiniais drabužiais, nešė papuoštą Kalėdų žvakę, ją lydėjo skautas vytiš Snieska, skautė Laura Čerkeliūnaitė, vilkiukas Darius Bobelis ir paukštytė Viktorė Jonynaitė. Aidint Lietuva Brangi garsams, žvakė nunešta ir padėta garbės stalo viduryje.

Kalėdinės maldos

Visiems sustojus, skautas A. Jankauskas paskaitė Kūčių evangeliją, o New Yorko skautų-čių kapelionas v. s. kun. Jonas Pakalniškis progai pritaikytą maldą.

Toliau prasidėjo pati vakariėnė. Pasidalinus plotkele, visi ragavo tradicinius valgius, kurių darbščios židiniotės prigaminos net daugiau kaip dvylikos rūšių.

Tolimieji svečiai

Baigiantis vakariėnei, Tauro tunto t-kas s. Vyt. Kidolis pasveikino visą eilę svečių, atvykusių iš toliau. Jų tarpe buvo Bridgeport, Conn. skautai ir tėveliai, taip pat buvo malonu matyti iš kariuomenės parvykusį atostogų buvusį Sarūno d-vės draugininką s. v. v. sl. Ričardą Baliūną ir svečią iš Chicago Pulk. Sarauko d-vės draugininką s. v. sl. Valdemarą Šadauską.

Mieli Broliai ir Sesės,

Zengiant į naujus 1970 metus, norėčiau palinkėti visiems, kad šie ateinantys metai visiems ir visoms būtų palankūs ir sėkmingi. Tuos linkėjimus ypatingai skiriu visiems "Skautų Pastogės" bendradarbiams. Būkite ir šiais metais tokie pat darbštūs ir nuosirdūs, kaip ir iki šiol. Ir toliau rašykite ir kelkite skautų vardą šiame Atlanto pakrastyje. Visiems bendradarbiams, o ypač "Darbininko" laikraščiu, tariau nuosirdų skautišką Ačiū! ir visiems linkiu laimingų, sėkmingų 1970-ųjų metų!

Budėkime

ps. B. Kidolienė

New Yorko skautų-čių kapelionas, Liet. Skautų Brolijos dvasios vadovs s. kun. Jonas Pakalniškis lapkričio 1 d. proga buvo pakeltas į vyresniojo skautininko laipsnį.

Sveikiname kun. J. Pakalniškį ir linkime dar ilgai darbuotis skautų tarpe.

Nauja LSS-jos Vadeivė

Atlanto Rajonui

Sausio 1 LSS-gos Atlanto Rajono Seserijos vadeivės pareigas perėmė s. Danutė Siemašienė. Atlanto Rajonas apima viso rytinio Atlanto pakraščio Seserijos vienetus: Bostono, Elizabetho, New Yorko, Philadelphia, Rochesterio, Waterbury, Hartfordo, Putnamo, Washingtono ir Worcesterio vienetus.

Vadeivės darbas yra aplankyti šias vietas, palaikyti ryšį tarp jų ir Vyr. Seserijos Skautininkės. Tai yra pareigos, kuriomis reikia daug laiko korespondencijai ir kelionei. Todėl kaip buvusi Rajono Vadeivė linkiu s. D. Siemašienei sėkmės naujame darbe, tikiuosi, kad mūsų rajone sesių veikla bus gyva, seseriška ir didelė.

Ta pačia proga noriu padėkoti visoms Atlanto Rajono vadovėms, skautėms, tėveliams ir skautų taktininkams už suteiktą moralinę bei materialinę paramą. Tikiuosi, kad mūsų visų bendros pastangos sudarė sąlygas skautėms gražiai veikti rajone.

s. L. Milukienė

Saldainiai mažosioms

Visiems pasitiprinus, jau dažnas ir apie namus pradėjo galvoti, tačiau vilkiukai ir paukštytės dar kažko laukė.

Pasirodo, jie žinojo, ko laukė. Skautų draugovės sesės visus mažuosius apdalino jų pačių pagamintais saldainiais obuoliais.

Tačiau, kaip priimta sakyti, visi geri dalykai turi pabaigą. Židiniotės jau pradėjo stalus nuodengti, o brolių darbo tarnyba salę tvarkyti. Svečiams prisidėjo skirstytis, bet kiekvienas išsivežė vien gražius įspūdžius iš dar vienos New Yorko skautų-čių Kūčių vakariėnės.

B.K.

Atlanto rajono vadovs s. Arnas Bobelis užriša skautininkės kaklaraistį Aldonai Marijošienei skautų Kūčių metu. Nuotr. R. Kisieliaus

KAS NAUJO WORCESTERYJE?

Pasikeitė Nevėžio tunto v-bė

1970-tiems metams Worcesterio Nevėžio tuntu vadovaus šie vadovai: tuntininkas — ps. R. Jakubauskas, t-ko pavaduotojas ir sporto vadovas — ps. A. Glodas, išdininkas — s. v. v. sl. E. Markevičius, vilkiukų d-vės draugininkas — s. v. sl. A. Gedimantas, adjutantas s. S. Dėdinas, DLK Gedimino d-vės draugininkas ir ūkio vedėjas — ps. A. Pranckevičius, d-vės adjutantas s. v. kand. sl. V. Goodeckas, sk. vyčių d-vės draugininkas s. v. v. sl. A. Pridotkas, Vilkių skilties skiltininkas — sl. A. Klimavičius, Stumbrų skilties skiltininkas — sl. M. Zenkus, tautinių šokių vadovas s. v. sl. V. Baziliauskas. Sėkmės jiems!

Gerasis darbelis

Gerasis darbelis lietuviams skautams Vokietijoje paremti nors dar nėra užbaigtas, bet jau kai".

Worcesterio skautai surinko 86 dol. Jie visi verti pagyrimo, ir yra gyvas pavyzdys kitiems skautiškiems vienetais.

Iškilminga sueiga

Lapkričio 23 Maironio parke įvyko abiejų Worcesterio tuntu iškilminga sueiga ir kariuomenės šventės minėjimas.

Sueigos metu vilkiukas Arūnas Brantas davė vilkiuko įžodį, o Juozas Brantas skauto įžodį.

Ps. A. Pranckevičius vyr. skautininko buvo apdovanotas ordinu už nuopelnus, kurį jam prisegė tuntininkas v. s. Petras Molis. Sueigai pasibaigus buvo kariuomenės šventės minėjimas, kur apie jos reikšmę ir jaunimo pareigą tėvynei kalbėjo kpt. P. Babickas. Po minėjimo ps. R. Jakubauskas ir ps. A. Glodas parodė filmą iš praėjusio rajono skautų stovyklos "Trakai".

Bostono skautų vadovai iškilmingos sueigos metu. Iš k. į d. ps. R. Kalvaitis, s. P. Kalvaitienė, ps. V. Dilba, svečias v. s. P. Molis ir s. M. Subatis. Nuotr. C. Kiliūlio

New Yorko skautų Kūčiose gruodžio 21

Nuotr. R. Kisieliaus

Philadelphia skautų Kūčios

Nuotr. V. Gruzdžio

POEZIJA

Po Dievo antspaudais, Leonardo Andrieaus
Broliai balti aitvarai, H. Nagio, kietais viršeliais
Šventieji akmenys, F. Kiršos
Lietus ir laikas, V. Bogutaitės
Saulė kryžiuose, L. Andrieaus
Naktigonė, L. Andrieaus
Marijos žemė, A. Tyruolis
Žemės pakopos, J. Blatrušaičio
Alfa ir Omega, M. Vaitkaus
Relikvijos, Nerimos Narutės
Sakra Via, A. Tyruolis
Poezija, J. Aistis
Respublika, S. Laucius
Anykščių šilėlis, A. Baranauskas
Karaliai ir šventieji, E. Tumienės
Maironio baladės, iliustravo P. Lapė
Šviesos mergaitė, P. Naujokaitis, lyrinė poema
Aušros žvaigždė, A. Tyruolis, eilės
Kai tu arti manęs, D. Sadūnaitis, eilėraščiai
Martynas Fierro, J. Hernandez poema
Sutemos, J. Narūnės dienraščiniai posmai
Rožių vasara, Marijos Aukštaitės eilėraščiai
Gruodas, A. Jasmanto eilėraščiai
Ugnies parduotuvė, B. Rukšos, poezija
Partizanų akys, J. Parojaus eilėraščiai
Alkana žemė, S. Šakytės eilės
Dienoraštis, M. Vaitkaus
Detalės, A. Baužinskaitės-Kairienės
Kai mes nutylam, J. Saulaitytės
Atdari langai, S. Santvaras
Aukos taurė, S. Santvaras
Aukšiniai rageliai, Pr. Naujokaitis
Beržų pasakos, O. B. Audronė
Tu esi mano žemė, D. Sadūnaitė
Vakarė banga, G. Tulaukaitė
Metų vingiai, A. Tyruolis
Tau sesute, P. Lemberto
Tik tau ir man, O. B. Audronė
Trapus vakaras, K. Grigaitytės
Bevardis šalis, L. Suteimos
Aguonų gaisras, V. Šlaito
Gėlių kalbėjimas, J. Meko
Pavieniai žodžiai (vaizdai), J. Meko
Sekspro Sonetai. Vertė Alf. Tyruolis

BELETRISTIKA

Rezistencija, R. Spalio romanas, kietais viršeliais
Graži tu mano Tėvyne, Antologija
Vilniaus rūbas, P. Tarulio romanas
Bėgiai, K. Almeno novelės
Veidu prie žemės, K. Grigaitytės novelės
Kelionė, premijuotas romanas, Alg. Landsbergis
Pavasario lietus, A. Barono romanas
Elegijos, J. Aistis
Alma Mater, R. Spalio
Liespos ir apmaudo asociai, J. Gliados
Smilgos (apsakymai), A. Giedrio
Gyvenimas tai kėkė vyšnių, K. Almena
Runce ir Dandierinas, J. Zmuidzinio
Gluosnių daina, A. Vaičiulio
Vieniši pasauliai, A. Rūtos
Sąmokslas, V. Volerto, prem. romanas
Iniciatai po tiltu, A. Tulio novelės
Kelias į kairę, A. Rūtos prem. romanas
Valentina, A. Vaičiulio
Gundymai, J. Gailiaus
Pabučiavimas, J. Grušo
Sveiki, gyvi, J. Parojaus
Vytis ir Erelis, J. Kmito
Zvaigždė viršum girios, Alės Rūtos
Pirmoji pradalgė, literatūros metraštis
Antroji pradalgė, literatūros metraštis
Trečioji pradalgė, literatūros metraštis
Ketvirtoji pradalgė, literatūros metraštis
Penktoji pradalgė — literatūros metraštis
Šeštoji pradalgė — literatūros metraštis
Pulkim ant kelių, romanas iš Strazdelio gyvenimo
Pulkim ant kelių, II tomas
Baisusis birželis, J. J. Naumiestiško
Žemės saukimas, Alės Rūtos, apysaka
Kur bėga šėšupė, A. Skirkos, legendos
Miestelis, kuris buvo mano, N. Mazalaitės
Dailininkas Rauba, V. Ramono
Proza, Gabijos leidinys, apysakos
Nulaužta šaka, S. Petersonienės, vaizdeliai
Zvaidė, A. Skėmos, 2 veiksmy vaizdinimas
Vaidinimai, V. Frankienės, scenos vaizdeliai
Žiurkių kamera, J. Griniaus, 3 veiksmy drama
Don Kamilius mažasis pasaulis (II tomas)
Naujas veidas, A. Norimo novelės
Peilio asmenimis, J. Jankaus drama
Ant Vilnelės tilto, P. Jurkus
Karklupėnuose, A. Baranauskas
Rinktiniai raštai, P. Andriusis
Nepriklausoma Lietuva, R. Skipitis
Laisvė ginant, J. Petruitis, I tom.
Laisvė ginant, J. Petruitis, II tom.
Silpnamė kūnė, J. Prunskis
V. Krėvės raštai, 5 tomai kiet. viršeliais
Ošiančios pušys, H. D. Mošinskienė
Aidas tarp dangoraizžių, O. Nendrė
Draugas don Camillo, G. Guaraschi
Kaimietiškoji psalmė, F. Timmermano
Mėlė trikampy, R. Rasos romanas
Grožvydės mėlė, P. Orinitaitės
Prisikėlimas, Alės Rūta

MENAS, MUZIKA

Art Collection, pranciškonų meno galerija
Tautos keliu, J. Juodis, paveikslų albumas
Šventoji auka, tėv. A. Kezys, S.J., foto albumas
Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustino
Mūsų šokiai, II tautinių šokių šventės repertuaras
Liaudies dainos, K. Banaičio
Garbė Dievui, kun. K. Senkaus, giesmynėlis su gaidomis
Lietuviškas šėsmės gimė, J. Žilėvičiaus, lietuvių dainynas
Giesmynėlio palydas, kun. K. Senkaus, didelio formato
Dainos aukštam balsui su pianu II, VI. Jakubėno
Dainos Lietuvai, S. Čerėnės-Mulks, solo balsui ir pianui
O tėvyne manoji ir Ramunė, S. Čerėnės, dainos po 50¢
Dainų gajys, J. Stankūnas, chorui, solo
Lietuvos aidai, J. Stankūnas, akordeonui
Ten gintarėliai, P. Matėkūnas, jaunimui
Lietuviška muzika, C. Sasnauskas
Laisvės kovų dainos, red. J. Aistis
Su daina, red. G. Šimukonienė
Dainų sukūry, red. G. Šimukonienė
Mažasis giesmynėlis
Dainuok linksma jaunyste

JVAIRIOS

Nepriklausomos Lietuvos pinigai, J. Kario
Visi mes broliai, L. Evelyn, vertimas
Pasaulio lietuvių žinynas, A. Simučio
Lietuvių literatūra sveturi, red. K. Bradūno
Skėmos raštai I tomas, red. A. Landsbergio
Penki stulpai turgaus alkšteje, A. Landsbergio
Lietuviškasis liberalizmas, red. V. Kavolio
Nužemintųjų generacija, V. Kavolio
Sodybų pievelės, A. Šestoko, pievų priežiūra
Valgių gaminimas, 565 pusl., kietais viršeliais
Lietuvių kalbos vadovas, P. Skardžiaus ir kt.
Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, J. Balčikonio
Lietuvių Moksl. Akad. Suvažiavimo Darbai V
Padanglių keliai, astronomija, kun. P. Vaserio
Karališka diena, K. Barėnas
Lietuva — Europos nugalėtoja
Lietuvos spalvotas žemėlapis
Tautiniai rūbai ir juostos
Žemės ūkio švietimas, dr. J. Dauparas
Vargalys, J. Vėgėlis, padavimai
Vardynas, A. Rukšas
Metraštis, Liet. katalikų mokslo akademija
Religinis pradas Maironio kūryboje, A. Šešplaukio
Komunizmas — Antikristo religija, K. Čibiro
Lietuviškos knygos ir plėkštės gaunamos
DARBININKO ADMINISTRACIJOJE
910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

WATERBURIU SKAUTŲ-ČIŲ
NAUJIENOSJungtinė skautų, skaučių ir li-
tuanistinės mokyklos Kalėdų
eglutė

Sausio 3 šv. Juozapo parapi-
jos salėje įvyko Kalėdų eglutė.

Kaip ir kiekvienais prabėgu-
siais metais, taip ir šiemet tra-
dicinė Kalėdų eglutė suteikė
daug džiaugsmo mūsų vaiku-
čiams. Atvykęs iš Lietuvos Ka-
lėdų senis visus vaikus apda-
lino dovanomis, lituanistinės
mokyklos choras sudainavo ke-
letą dainų. Be eilėraščių ir pro-
gai pritaikytų rašinėlių, akorde-
onu pagrojo Irena Krišniūnaitė,
piano solo atliko — Ramutė
Paliulytė, Ramutė Kemežaitė ir
Rasa Pakalnytė. Gražiai sure-
žisuotas vaidinimas "Kristaus
gimimas" užbaigė šventę.

Po šios meninės dalies buvo
kavutė su kalėdiniais užkan-
džiais. Svečių tarpe matėsi pa-
rapijos klebonas kun. J. Vil-
čiauskas, kun. Juškauskas, vie-
nuolyno viršininkė sesuo Jean-
ette, kuri taip pat yra ir šv.
Juozapo par. mokyklos vedėja.
Visuomenės padėka tenka litua-
nistinės mokyklos mokytojoms:
p. Bagdoniūnei ir p. Macienei,
skautininkėms: ps. S. Petruške-
vičienei ir ps. A. Paliulienei, o
taip pat ir p. Balsiui ir visoms
Neringos tunto vyr. skautėms,
prisidėjusioms prie programos
paruošimo.

Pietūs Rajono stovyklavietės
naudai

Sausio 25 šv. Juozapo para-
pijos salėje įvyks pietūs sto-
vyklavietės "Ažuolynas" darbų
išlaidoms sumąžinti.

Pietus organizuoja v.s. Da-
nutė Venclauskaitė, kuri sutiko
būti vyriausia šeimininke.

Pietūs įvyks tuoj po sumos
ir tęsis iki 5 v. po piet. Ruošos
darbus atliks Neringos tuntas
ir skautų Panerių vietininkija.
Visas pelnas skiriamas "Ažuol-
yno" stovyklavietei. Skautai
dėkingi klebonui kun. Vilčiaus-
kui už leidimą naudotis parapi-
jos sale.

Nauja sk. vyčių būrelio
vadovybė

Baigiantis senajai Povilo
Lukšio būrelio vadovybės ka-
dencijai, 1969 gruodžio 13 įvy-
kusioje būrelio sueigoje naujai
išrinkti būrelio vadovai pasi-
skirstė pareigomis. Būrelio va-
du — Vladas Smolskis, išdinin-
ku — Algimantas Uogintas,
sekretorium — Gintaras Šlap-
kūnas.

Sueigos metu svarstytas atei-
nančių metų veiklos planas, su-
rinkta nario mokėstis.

Aktyviose diskusijose "Ažuol-
yno" stovyklavietės reikalu
vienbalsiai nutarta būrelio var-
du paaukoti 25 dol.

R.P.

New Yorko vyr. skaučių Auš-
ros d-vės sesės buvo suruošę šo-
kių vakarą gruodžio 26 Kultū-
ros Židinyje, Highland parke.

Nors oras ir buvo labai nepa-
lankus ir daugumas negalėjo
iš toliu atvykti, tačiau susirin-
kę gražiai praleido vakarą links-
moje, skautiškoje nuotaikoje.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą,
dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pa-
siųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221
Prašau pratęsti prenumeratą 1970 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas
DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus
tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$8.00.

Už kalendorių \$.....

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Spaudai paremti \$.....

Siunčiu skolą už m. \$.....

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 2 dol.: Iš New Yorko valstijos: I. Staškevičius, kun. A. Rubšys, Bronx, C. Sodaitis, F. Stumbris, Woodside; A. Ošla-
pas, L. I. C., B. Batisa, Roch-
esterio Ramovė, Rochester; P.
Juškas, Elmhurst; D. Tautvi-
las, East Hills; dr. L. J. Piro,
Rye; S. Kunkulis, Ridgewood,
S. Ziupka, Maspeth; J. Ulėnas,
Plainview, kun. A. Naujokas,
Port Chester, V. J. Butrius, Le
Roy.

Iš N. J. valstijos: kun. V. Svir-
nelis, A. Bochis, Bayonne; T.
Petratis, J. Strimaitis, J. Sve-
das, P. Lanys, Elizabeth, J.
Legis, Union City; J. Amante,
Highland Pk.; V. Mėlinis, Mata-
van; J. Sprainaitis, Paterson; R.
Slepety, Brich Town, dr. B.
Covalesky, Dover; R. Simelis,
Belleville; S. Makauskis, Somer-
set; A. Abakanavičius, Little
Falls, A. Strazdas, Roselle, S.
Pribush, Linden; P. Miller,
Bloomfield; kun. J. Scharnus, B.
Venckus, Newark.

Iš Conn. valstijos: J. Jasys,
New London; S. Šrupas, I. Si-
manauskas, Hartford; R. Dalan-
gauskas, E. Lenk, New Britain,
B. Strimaitis, Mt. Carmel; A.
Voketaitis, New Haven; J. Sid-
lauskas, Waterbury; J. Valiūšai-
tis, J. Liūtas, Stamford; V.
Radzevičius, Norwalk; O. Pakal-
nis, Manchester.

Iš Mass. valstijos: J. Dačys,
J. Petrauskas, Dorchester, V.
Tamulis, S. Sužiedėlis, S. Wait-
kus, Brockton; E. Valiukonis,
O. Andriuskevičienė, K. Pasz-
kus, K. Arlauskas, So. Boston;
dr. P. Luzackas, E. Paliulis,
Cambridge, T. Yaciene, Nor-
wood; T. Aleksonis, Braintree,
J. Gudelis, Roslindale, M. Ka-
bisaitis, Athol; P. Marcinkus,
Worcester, A. Sarka, Medford.

Iš Pa. valstijos: M. Jankau-
kienė, V. Saudzis, M. Spokie-
nė, Phila, A. Yaskus, M. Žujus,
Wilkes-Barre; J. Baltrus, Du
Bois.

Mišrūs: J. Arlauskas, K. Ku-
zas, kun. A. Stanevičius, C-go.
Ill., O. Apolianskas, Cicero, Ill.,
A. Juodvalkis, E. Chicago, Ind.,
E. Davidonis, Toronto, Canada,
T. Gaizauskienė, El Trigal, Ve-
necuela; V. Chlmauskas, Ken-
nebunkport, Me., C. Gabranas,
E. Millinocket, Me., A. Lesins-
kas, Salem, N. H., M. Zaremba,
Manchester, N. H., dr. V. A.
dams, Akron, O., A. Melinis,
Cleveland, O., K. Grikiniene, K.
Baurienė, Los Angeles, Calif.,
M. Saulius, Denver, Colo., K.
Rusinienė, Omaha, Nebr., A.
Dagilis, Detroit, Mich., V. Ras-
tonis, Providence, R. I., A. Ma-
tulis, Satellite Beach, Fla., J.
Batus, Jupiter, Fla., V. Balčiū-
nas, Wisconsin Dells, Wis., A.
Johnson, Lake Grove, Ore.

Po 1 dol.: Iš N. Y. valstijos:
T. Bakšinskas, J. Skobeika, M.
Marksen, A. Vebeliunas, Rich-
mond Hill; J. Navasaitis, E.
Senkus, T. Kasiuba, K. Skobei-
ka, E. Davalis, O. Kaunienė,
Brooklyn, S. Nutautas, A. Pum-
putis, A. Kadzis, B. Sinkevicius,
Woodhaven; M. Molynas, Ja-
maica; N. Gudelis, Astoria, P.
Povilaitis, J. Telksnys, Great
Neck, R. Budrys, E. Bielke-
vičienė, C. Cohn, N.Y.C.; V.
Anonis, Forest Hills.

Iš Mass. valstijos: kun. J. Ste-
ponaitis, D. Yurkėnas, M. En-
driuskevičius, P. Kurliandskas,
A. Wackell, Worcester; J. Ka-
činskas, A. Leščinskas, M. Ba-
lukonis, F. Jarvis, J. Walentu-
kiewicz, So. Boston; J. Yerus,
Haverhill, V. Petratis, Sunder-
land; E. Chmeliauskas, Gard-
ner; J. Vasys, J. Lapsys, Ded-
ham, J. Dabrila, Dorchester, J.
Kuodys, Arlington.

Iš Conn. valstijos: J. Liau-
danskas, I. Misiūnas, Hartford,
M. Kelminsky, E. Hartford, E.
Selenas, P. Gureckas, Water-
bury, A. Stanišauskas, M. Sie-
moneit, Bridgeport; V. Stadl-
nikas, Stamford.

Iš N. J. valstijos: A. Atkonis,
S. Skripkus, Kearny; P. Grušas,
Morris Plains; L. Morkūnas, Ir-
vington, A. Kazukauskas, Lake
Hiawatha; C. Kulas, Fairview,
K. Kubaitis, Rahway, E. Su-
džinskas, Newark.

Visiems, prie kalendoriaus išlaidų
padėjimui prisidėjusiems, nuosirdžiai
dėkojame. Laukiame spaudai para-
mos ir iš neatsilėpusių.

Dėkinga DARBININKO
Administracija

NAUJAI GAUTOS KNYGOS

Tiltai ir tuneliai, jaunųjų poe-
zijos rinkinys. R. Bičiūnas, J.
Bradūnas, I. Damušytė, K. Gai-
žiūnas, M. Kvietkauskaitė, M.
Pakalniškytė, T. Pautienytė, R.
Sakalaitė, L. Švėgždaitė, A.
Zailskaitė. Kaina 2 dol.

Po Dievo antspaudais —
Vytauto Didžiojo gados, Leo-
nardo Andrieaus eilėraščiai.
Iliustruota dail. T. Valiaus, 106
psl., didelio formato, kaina 3
dol.

Broliai balti aitvarai, H. Na-
gio eilės, kietais viršeliais, di-
delio formato. Iliustracijos P.
Gailiaus, išleido Alg. Mackaus
knygų fondas, kaina 5 dol.

Rezistencija, R. Spalio roma-
nas, 429 psl. kietais viršeliais,
kaina 6 dol.

Moderni mergaitė. Stasio
Ylos, 352 psl. Veikalas, atsklei-
džias mergaitės problemas, kai-
na 4 dol.

Gatvės berniuko nuotykių,
R. Spalio apysaka jaunimui ir
senimui, kietais viršeliais 5 dol.,
minkštais 4 dol.

Kultūrinės gėlmės pasakose,
Vyt. J. Bagdanavičius II-ji kny-
ga, kaina 5 dol. Galima gauti
pačio autoriaus ir I-mą knygą,
kaina 3 dol.

Gimtinės takais. Pr. Narvy-
do pasakojimai, kuriuos parin-
ko J. Valakas, viršelis dail. J.
Juodžio, kaina 3 dol.

Šventadienio žodis, Kun. A.
Valiūškos sekmadieniam pritaik-
yti Evangelijos aiškinimai,
kaina 3 dol.

Lietuviai legionieriai Vietna-
me, Br. Vrublevičiaus išgyven-
tos dienos, kaina 2 dol.

Vysk. Pranas Brazys, jo žo-
džiai bei mintys ir gyvenimo
dienos, kaina 2 dol.

Tau Sesute, Pr. Lemberto gy-
venimas, kūryba ir prisiminimai,
kietais viršeliais 5 dol.,
minkštais 4 dol.

Visi mes broliai, Louis Evelyn,
N. P. Sersų leidinys, kaina
2.50 dol.

Nepriklausomos Lietuvos pi-
nigai, J. K. Kario istorija ir nu-
mizmatika, kaina 5 dol.

Trapus vakaras K. Grigai-
tytės lyrika, kaina 3 dol.

Tik tau ir man, O. B. Aud-
ronės eilės, kaina 3.25 dol.

Gaunama Darbininko admi-
nistracijoje.

AUTOMOBILIŲ

PATAISYMO

ir NUDAŽYMO

reikalais kreipkitės į gerai pa-
tirusius mechanikus, kurie są-
žiningai atliks visus darbus.

Mantel & Doren, Inc.

83-12 Cooper Avenue

Glendale, N. Y. 11227

Tel. 894-4188

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD

President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A.
O. Šallina ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais ga-
lima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$175,000,000.

Current dividend 5½% on all accounts.

Dabar moka 5½% už visų rūšių taupomus pinigus.

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE

MARIO'S Auto Inspection & Repair
Station headlight adjustment, wheel
alignment, motor tune-up, brake
service — Shell Bay, Mayville, N.J.
Cape May Court House (opp. State
Inspection Dept. Station) 8am-5pm
Closed Sun.-Mon. — 609-465-5607
Owned & operated by M. DeSantis

CARPETING
BEAUTIFULLY CLEANED
in your Home
All work done at reasonable rates
— Free estimates —
Call PR 4-0151

PAINTING JOBS
INSIDE & OUTSIDE
Home & Commercial. Expert work.
Big or small jobs — estimates given
Mr. L. Sanchez, 1104 Park Place,
Brooklyn. Call 756-4325

COPHRESI TRAVEL AGENCY
GENERAL INSURANCE AND
IMMIGRATION PROBLEMS
2817 Bergenline Avenue
Union City, N. J.
Call 201-864-0468 - 69

PAINTING, PAPER HANGING, &
CARPENTRY — Exterior - Interior,
reasonable, best material used. —
212-891-1006 or 743-5449 - PAUL
LABARBERA, 2821 Emmons Ave.,
Brooklyn.

HAPPY BROTHERHOOD
WEEKFIRST
NATIONAL
BANK

154 Main Street
Branch Office
156 Lindwood Plaza
Fort Lee, N. J.

Pioneer
Moss
Inc.

460 West 34th Street
New York City
LO 4-2640

Plymouth
Securities
Corp.

1 Exchange Place
Jersey City, N. J.
201-432-7611

MECHANICS

If you enjoy working on mechanical equipment and have
good mechanical skills, we have the job for you. As an
area mechanic you will have the chance to maintain man-
ufacturing equipment in a rapidly growing plastic process-
ing business. Excellent pay, outstanding benefits, train-
ing opportunities, and real job security. Call or visit —
MONSANTO COMPANY (Personnel Department), North
8th Street & Monroe Ave. Kenilworth, N.J. 201-276-2900
Ext. 421. An Equal Opportunity Employer

H. W. MALE

- PRODUCTION WORKERS
 - WAREHOUSE MEN
 - TRUCK DRIVERS
- Good Paying Company
Benefits.
Call S. TARDY
(617) 894-4020

GENERAL BATTERY
& CERAMIC CORP.

55 Rumbold Ave., Waltham, Mass.
An Equal Opportunity Employer

Warehouse Help — Growing Engle-
wood Firm has excellent permanent
opportunities: Warehousemen, Ma-
terial handlers, Order packers — no
exp. req., 8am-5pm. Starting salary
\$80 per week, merit increases. Adv.
oppty thru promotion from within.
Fringe benefits. Call Mr. Mente-
leone, Tower Crossman Corp. 1 W.
Forest Ave., Englewood, N.J. 201-
567-6900. Equal Oppty Employer.

Molding foremen — ADMIRAL
PLASTICS is offering career op-
portunities to exp injection and/or
blow molding foremen. Top salaries
are being offered to those who are
qualified molders and willing to ac-
cept responsibility. Our plant is new,
working conditions are the best. Be-
sides good salaries, the company
provides a liberal insurance plan
for qualified people. If you have
required experience and are seek-
ing an opportunity, call right now.
ADMIRAL PLASTICS
(212) 649-8007 Mr. Froot

SERVICE MEN Prominent national
firm needs outside men, exp in up-
holstery, Good starting salary plus
benefits, excellent opportunity. Car
necessary — only full time. Depend-
able applicants considered. — Call
Service Dept. 212-647-5000

ROUTE DRIVERS

For Central Jersey Area
Must speak English
ZIMMERMAN BAKING CO.
Elizabeth, N. J., (201) 289-8594

Electronic Service Technician Auto-
mated Business Systems, division of
Littion Industries, has immediate po-
sition for person to field service
data processing equipment. Appli-
cant must have completed HS with
exp or additional educational back-
ground in electro-mechanical & el-
ectronic equipment. Military expe-
rience considered. Salary based on
exp with oppty for advancement.
Many fringe benefits, educational
refund plan. All interviews by ap-
pointment only. Phone — 661-7816.

DRIVERS: several openings, must
be acquainted with New Jersey area,
must speak English. Steady po-
sition. Call: (201) 289-8594

MALE - FEMALE

DENTAL LAB TECHS 1—Crown &
Bridge Dept., highly expd. 1—Plate
Dept., exp. nec. Divers duties. 1—
Chrome & Steel Dept., some exp.
All excel. salary. Chester County
Dental Lab., West Chester, Pa. Call
8-5 — 215-696-1393

DISPLAY

THE BREAKERS
Open all year round Ocean Grove,
N.J. — Healthful, ocean air, home
cooking, pleasant atmosphere.
Rooms from \$200 a month and up.
Special rates for all year. Call —
201-775-9526

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Tėv. Leonardas Andriekus, O.F.M., pranciškonų provincio las, tarnybos reikalais išvyko į Floridą, kur susipažins su lietuvių gyvenimu.

Tėv. Petras Baniūnas, Darbininko administratorius, išvyko kelionių savaitėm į Hot Springs, Arkansas, sveikatos taisyti.

Leonas Karmazinas, kuris dirba American Airlines, sausio 20 su žmona ir vaiku atostogų išvyksta į Australiją, kur gyvena jo sesuo. Grįš vasario pradžioje.

Elenos Kepalaitės skulptūros išstatytos Phoenix galerijoje, 939 Madison Ave., prie 74 St. Paroda tęsis iki sausio 24.

Stepo Zbarsko vadovaujama Maryland Books knygų leidykla išleidžia angliškai kun. Vytauto Bagdanavičiaus, MIC, veikalą apie kultūros istoriją liudies pasakose. Lietuviškai neseniai pasirodė antras to veikalo tomas.

Dail. Juozas Bagdonas šiuo metu organizuojasi parodai Clevelande.

Balto centro valdybos posėdis buvo sausio 13. Šalia tiesioginių šalpos reikalų svarstyta teisiniai testamentų tvarkymai, jubiliejinio leidinio reikalai — jo galutinis suformavimas, vardo parinkimas ir k.

Liet. Fondo vajeus komiteto posėdis bus šį penktadienį, sausio 16, pas Jadvyga Vytuvienę, 85-29 86 St., Woodhaven.

Cna Matelionytė Darbininko redakcijoje

Ona Matelionytė, Brazilijos lietuvaitė iš Sao Paulo, yra atvykusi į New Yorką ir svečiuojasi Jono Liobės šeimoje, 94-19 86 Ave. Woodhaven. Sao Paulo mieste ji yra įsijungusi į aktyvią veiklą su jaunimu, dalyvavo jaunimo kongrese Chicagoje. Į Ameriką atvyko praėjusių metų liepos mėnesį, buvo kurį laiką Chicagoje. Iš New Yorko sausio gale grįžta atgal į Sao Paulo.

Prisimink mane kai aš jau būsiu išėjęs į negrįžtamas tolimas.

LIŪDNOS METINĖS

Prabėgo jau vieneri metai nuo a.a. muz. Jono Brundzos mirties. Negailinga mirtis iš mūsų tarpo išskyrė mylimą ir neuzmirštamą vyrą, brolį, dėdę. Liūdi giminės čia ir jo taip mylimoj Lietuvoj. Metinių proga už Jono vėlę bus aukojamos mišios su egzėkvijomis sausio 17 d. 8:30 val. ryto šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, 207 York St., Brooklyn, N. Y. Nuoširdžiai prašau giminės, draugus bei pažįstamus dalyvauti pamaldose ir prisiminti pramonį.

Mūsų širdys neužmiršta Tavo liūdesy.

Viešpatie būk jam gailestingas.

Žmona Bronė Brundza

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Vytautas Beleckas, Winter Garden svetainės savininkas, apmokėjo visas praeito sekmadienio Laisvės Žiburio programos išlaidas. Radio vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

Labai patogus laikas dabar įsigyti didžiai sumažinta kaina radiją "consul" (didelį) su puikiais baldais iki 72 colių ilgio, arba mažą su atskirais garsia-kalbiais, taip pat rašomąsias mašinėles, Zenith firmos TV ir įvairias skaičiavimo mašinas. Teirautis: J. L. Giedraitis, 10 Barry Drive, E. Northport, N. Y., 11731, telefonu skambinti vakarais (516) 757-0055.

ELIZABETHO LIETUVIŲ PARAPIJA RENGIA EKSKURSIJĄ Į FLORIDĄ

Elizabetho lietuvių šv. Petro ir Povilo parapija rengia ekskursiją į Miami, Florida.

Ekskursija išvažiuoja iš New-arko geležinkelio stoties balandžio 24, penktadienį, grįžta gegužės 2, šeštadienį. Atmetus kelionės laiką, Floridoje išbus 7 dienas ir 6 naktis.

Vienam asmeniui kelionė ten ir atgal kainuos 222.50 dol. Seimai ar susidariusiai grupei daugiau nei du asmenys duodama 10 dol. nuolaida vienam asmeniui. Tokia šeima ar grupė turės bendrą kambarį viešbutyje. Tie, kurie norėtų turėti atskirą privatų kambarį, moka papildomą 10 dol. mokestį.

Kiekvienas ekskursijos dalyvis, apsimokėjęs nustatytą mokestį, Floridoje gauna liuksusiniame viešbutyje kambarį (2 asmenim), maistą, nemokamai dalyvauja suruošose vaišėse, naudojasi maudymosi baseinu, papildomai, taip pat nemokamai dalyvauja rengiamose pramogose.

Kas nori šioje ekskursijoje dalyvauti, prašomas nedelsiant registruotis, įmokant 50 dol., kurie bus įskaityti į kelionės mokestį.

Visais ekskursijos reikalais kreiptis adresu: kun. J. Pragulickas, 211 Ripley Pl., Elizabeth, N. J. 07206, tel. EL 1-2271.

Kviečiami visi, kuriems tik sąlygos leidžia pasinaudoti proga ir linksmai bei kultūringai praleisti kelias dienas gražioje Floridos gamtoje. (Sklb.)

GAMINO ŽAISLUS VAIKAMS

Kearny, N. J., prie aukštesniųjų mokyklų veikia speciali programa, kuri mokinius supažindina su industrine gamyba. Mokiniai pusę dienos praleidžia klasėse, pamokose, o kitą dieną specialiose dirbtuvėse, kur dirba įvairius darbus. Taip jie žino, kas toji masinė gamyba. Šios programos koordinatorius yra lietuvis Antanas Malakas.

Antanas Malakas (centre), Kearny, N.J., aukštesniųjų mokyklų industrinės programos koordinatorius, prima čekį iš Walter Green — vietos Kiwanis klubo. Dešinėje — Joseph Franchini.

Parengimai New Yorke

Vasario 7, šeštadienį — Užgavėnių—kaukių vakaras Maspetho lietuvių parapijos salėje, 64-08 56th Rd., Maspeth, N.Y. Rengia New Yorko ir New Jersey ateitininkai—moksleiviai, studentai ir sendraugiai.

Vasario 7, šeštadienį — 8:30 val. vak. Le Cordon Bleu patalpose, Versailles kambary, Korp! Neolithuania metinė šventė.

Vasario 14, šeštadienį — Smuikininko Izidoriaus Vasyliūno ir pianisto Vytenio Vasyliūno koncertas Town Hall salėje New Yorke 5 val. 30 min. Rengia Norman Seamon.

Vasario 15, sekmadienį — Lietuvos nepriklausomybės minėjimas Franklin K. Lane mokyklos salėje, Jamaica Avenue ir Dexter Court, Brooklyn, N.Y. 4 val. p.p. Rengia New Yorko Alto skyrius.

Kovo 1, sekmadienį — Kaziuko mugė Maspetho liet. parap. salėje, 64-08 56th Rd., Maspeth, N.Y. Rengia New Yorko skautai.

Balandžio 11, šeštadienį — Operetės choro koncertas Piličių Klubo salėje, 69-63 Grand Ave., Maspeth, N.Y., 7 v.v. Rengia Operetės choras.

Balandžio 25, šeštadienį — Pavarario balius Piličių Klubo salėje — 69-63 Grand Ave., Maspeth, N.Y. Rengia Moterų Vienybė.

Gegužės 16, šeštadienį — New Yorko Tautinių Šokių grupės dvidešimties metų gyvavimo sukakties minėjimas—koncertas 6 val. 30 min. buvusioje Schwaben Hall salėje, 474 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N.Y.

Numatomas parengimus pranešti LB New Yorko apygardos valdybos nariui kultūros reikalams — Vytautui Radzivanui, 84-16 110th St., Richmond Hill, N.Y. 11418; telefonui: 441-9720.

Klaipėdos atvadavimo minėjimas

Klaipėdos krašto prisijungimo prie Lietuvos respublikos 47 m. sukakties minėjimas rengiamas sausio 18. Rengia Mažosios Lietuvos Bičiulių draugija, Lietuvos karių veteranų sąjungos Ramovės skyrius ir Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių Sąjungos New Yorko skyrius.

Minėjimas įvyks sausio 18 erdvioje protestantų bažnyčios parapijos salėje, 91 gatvė ir 85 Rd., Woodhaven, N. Y. Pradžia — 2 val. popiet. Pamaldas protestantų bažnyčioje laikys kun. dr. P. Dagys. Pritaikytą pamokslą tai dienai pasakys kunigas dr. Tomas Žiuraitis, O.P. Bažnyčioje pamaldų metu giedos Lietuvos operos solistė Juzė Augaitytė. Po pamaldų tos pačios bažnyčios salėje bus iškilmingas minėjimas. Pagrindinė kalbą pasakys teisininkas Jonas Stiklorius. Meninę dalį atliks Lietuvos valstybinės operos solistė Juzė Augaitytė. Po minėjimo dalyviai bus pavaišinti kava ir užkandžiais, kuriuos paruoš M. Lietuvos Bičiulių d. jos ponios.

Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti, nes tai pirmas atvejis, kada Klaipėdos krašto prijungimo minėjimą rengia net trys organizacijos kartu.

Dail. V. K. Jonynas, piešia poeto Jono Aisčio portretą.

Nuotr. V. Maželis

LIETUVIŲ FONDAS PRIEŠ NAUJĄ BARĄ

Sausio 4 posėdžiavo Lietuvių Fondo komitetas, susirinkęs pirmą kartą. Dr. J. Kazicko namuose New Rochelle, N. Y.

Pirmiausia buvo apžvelgti praėjusių metų veikla. Vajaus komitetas, susidaręs dar 1968 metų rudenį, visą laiką rinko aukas ir pereiną pavasarį, gegužės 15, Waldorf Astoria viešbutyje surengė gražų banketą. Jo metu vajaus komiteto pirmo ninko dr. J. Kazicko pastangomis didžiai išpūdingai vajaus rinkliava buvo pakelta iki 30,000 dol.

Po baliaus toliau buvo tvarkomi aukų reikalai, susirašinėjama su centru, persiunčiami pinigai. Rudenį komiteto pirmo ninkas aktyviai dalyvavo vieno palikimo tvarkyme. Palikimas liečia didesnę sumą pinigų, reikėjo kviesti teisininkus ekspertus, kol viskas buvo sutvarkyta.

Naujo vajaus planavimas prasidėjo tik su šiuo posėdžiu. Vajų gi reikia tėti, nes New Yorkui skirta kvota dar nesurinkta ir niekas jos nesurinks, jei patys to nedarysime. Šioje talloje brangi kiekviena auka ir kiekvienas žmogus, kuris, pozityviai nusiteikęs, nori į darbą įsijungti.

Didinamas komitetas

Apžvelgus ir įvertinus padėtį, pasisakyta, kad reikia padidinti ir praplėsti vajaus komitetą. Reikia įtraukti daugiau jaunimo, mokslą baigusius ir žmonių iš tų grupių, kurios praeitais metais nejučiom nuo komiteto nubyrejo. Kai bus komitete daugiau žmonių, bus lengvesnis ir pats darbas ir bus surenkama daugiau pinigų.

Bus renkamos aukos

Vajus bus vykdomas panašiai kaip ir pernai. Bus renkamos

Padėka

Reiškiu giliausią padėką visiems, prisidėjusiems prie mano mylimo vyro Prano Kleizos išlydėjimo amžinybėn.

Dėkoju Apreiškimo parapijos dvasiškiams už atkalbėjimą rožančiaus, atliktas laidotuvių apeigas bažnyčioje ir kapinėse; visiems užprašiusiems mišias, prisuntusiems gėles; Chas. Pfizer and Co., velionio bendradarbiams, aukojusiems Kultūros Židiniui ir pareiškusiems užuojautą spaudoje; M. Šalinskienei už rūpestingą patarnavimą; visiems, atsilankiusiems į šermenis, palydėjusiems į kapines ir reiškusiems užuojautą man ir šeimai vienukiu ar kitokiu būdu.

M. Kleizienė

Vyriškis ieško atskiro kambario ar mažo buto, kur būtų galima virtis valgyti. Rašyti Frank Dubickas, HI-LI Manor, Room 109, Far Rockaway, N. Y. 11691.

**BOSTONO
ZINIOS**

Federalinė valdžia nukirto 63 milijonus dolerių iš Bostono miesto atnaujinimo projekto.

Naujų metų sutikimą kadaise rengdavo lituanistinės mokyklos tėvų komitetas. Šiais metais tėvų komitetas tokio sutikimo nerengė, todėl daugumą tų dalyvių susirinko į Tautinės Sąjungos namus So. Bostone. Čia Naujieji Metai buvo sutikti gražiai ir jaukiai. Kitas didesnis N. Metų sutikimas buvo Lietuvių Piličių draugijos salėje So. Bostone. Čia susirinko daugiau ankstesnės kartos ateiviai ir jau čia gimė. Dr. Stasys ir Laima Jasaičiai surengė savo namuose N. Metų sutikimą jaunimui, nes jų dukra stud. Dalia buvo atvykusi iš Chicago šventėm pas tėvus.

Aktorius Henrikas Kačinskis su žmona buvo atvykęs iš Washingtono ir N. Metus sutiko pas brolių muziką Jeronimą ir Eleną Kačinskus.

Lietuvių ir latvių paroda vyksta Harvardo universiteto Widener bibliotekoje. Paroda bus uždaryta sausio mėnesio gale. Lietuviai prašomi šią parodą aplankyti.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas bus vasario 15 Lietuvių Piličių Draugijos salėje So. Bostone.

Baltų draugijos koncertas Jordano salėje bus kovo 13.

Minkų radijo valandėlės talentų popietė bus kovo 15.

Julijos Rajauskaitės-Sušienės koncertas, rengiamas Baltų d. jos koncertų serijoje, bus balandžio 24.

(p.j.)

Maironio lituanistinės mokyklos mokytojai. I-je eilėje iš k. į d. kun. J. Pakalniškis, E. Ruzgienė, mokyklos vedėjas A. Samušis, K. Šventoraitienė, kun. A. Račkauskas, J. Kregždienė; II-je eilėje E. Urbelenė, J. Matulaitienė, D. Bobelienė, E. Oslapienė, V. Kulpa, O. Bačiūnienė, A. Kregždytė, M. Sandanavičiūtė, R. Ruzgaitė.

Nuotr. R. Kisieliaus

Maironio mokyklos parengiamosios klasės mokiniai deklamuoja eilėraštį Kalėdų seneliui. Mokyklos eglutė buvo prieš Kalėdų šventes.

Nuotr. R. Kisieliaus